

Osobitná správa

**Opatrenia EÚ týkajúce sa
ekodizajnu a označovania
energetickej účinnosti:
dôležitý príspevok k väčšej
energetickej účinnosti, ktorý
však obmedzujú značné
oneskorenia a
nedodržiavanie predpisov**

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Obsah

	Body
Zhrnutie	I–XII
Úvod	01–19
Význam energetickej účinnosti	01–06
Úloha ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti	07–15
Úloha dohľadu nad trhom	16–19
Rozsah auditu a auditorský prístup	20–23
Pripomienky	24–73
Riadenie regulačného procesu	24–54
Komisia stanovila za prioritu skupiny výrobkov s najväčším potenciálom úspory energie	24–27
Značné oneskorenia regulačného procesu znížili účinnosť politiky	28–37
Komisia prijíma kroky na zlepšenie energetických štítkov	38–42
Komisia zvýšila zameranie na účinnosť zdrojov, nevytvorila však ešte súbor nástrojov obehového hospodárstva	43–45
Vyúčtovanie vplyvu ekodizajnu nadhodnocuje vplyv politiky, hoci v nedávnej dobe došlo k zlepšeniam	46–54
Dohľad nad trhom	55–73
Nedodržiavanie právnych predpisov týkajúcich sa označovania energetickej účinnosti a ekodizajnu zo strany výrobcov a predajcov znižuje prínos politiky	55–59
EÚ poskytla nástroje na podporu orgánov dohľadu nad trhom, ktoré mali obmedzený vplyv na ekodizajn a označovanie energetickej účinnosti	60–70
Projekty v oblasti dohľadu nad trhom financované z prostriedkov EÚ sú užitočné, poskytujú však len dočasné riešenie pre opakujúcu sa potrebu	71–73
Záver a odporúčania	74–80

Glosár

Odpovede Komisie

Audítorský tím

Harmonogram

Zhrnutie

I Čeliac zásadnej výzve, ktorou je predchádzanie zmene klímy a jej zmierňovanie, prijali lídri EÚ záväzok znížiť do roku 2020 spotrebu energie v EÚ o 20 % a do roku 2030 o 32,5 % (v porovnaní s predpokladanými úrovňami stanovenými v roku 2007). Jedným z kľúčových spôsobov, ako tieto ciele splniť, je zvýšenie energetickej účinnosti výrobkov. Výrobky, ktoré sú navrhnuté s cieľom dosiahnuť vyššiu účinnosť, môžu prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov a podnikom a domácnostiam priniesť značné finančné úspory.

II V právnych predpisoch o ekodizajne sa stanovujú minimálne požiadavky týkajúce sa energetickej účinnosti a environmentálne požiadavky pre výrobky pre domácnosť a priemyselné výrobky. Energetické štítky EÚ poskytujú spotrebiteľom informácie o energetickej spotrebe a environmentálnych vlastnostiach výrobkov a pomáhajú im robiť kvalifikované rozhodnutia.

III V rámci tohto auditu sme posudzovali, či opatrenia EÚ týkajúce sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti energetickými štítkami účinne prispeli k jej cieľom v oblasti energetickej účinnosti a životného prostredia. Preskúmali sme, či Komisia riadila regulačný proces dobre a či primerane monitorovala a vykazovala dosiahnuté výsledky. Takisto sme skúmali, či Komisia účinne sledovala a podporovala činnosti v rámci dohľadu nad trhom a či sa vďaka projektom financovaným z prostriedkov EÚ udržateľne zlepšil dohľad nad trhom.

IV Dospeli sme k záveru, že opatrenia EÚ účinne prispeli k cieľom politiky týkajúcej sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti. Túto účinnosť však znižujú značné oneskorenia v regulačnom procese a nedodržiavanie predpisov zo strany výrobcov a predajcov.

V Politika sa vzťahuje na väčšinu výrobkov s najväčším potenciálom úspory energie. Na rozhodnutie o tom, ktoré výrobky sa budú regulovať, Komisia použila primerané a transparentné metodiky tak, aby mala politika maximálny vplyv.

VI Zistili sme však, že proces prijímania právnych predpisov pre konkrétne výrobky je zdĺhavý a Komisia mohla niektorým oneskoreniam predísť. Rozhodnutie Komisie prijať opatrenia vo forme balíka navyše znamenali, že regulácia skupiny výrobkov, pre ktorú sú už právne predpisy pripravené, sa znovu oneskorí. V dôsledku toho sa znižuje vplyv politiky, pretože v požiadavkách na návrh výrobkov sa nie vždy zohľadňuje technologický pokrok. Energetické štítky okrem toho už spotrebiteľom niekedy nepomáhajú pri rozlišovaní výrobkov.

VII Spôsob, akým Komisia začlenila do politiky týkajúcej sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti koncepcie obehového hospodárstva, ako je opraviteľnosť a recyklovateľnosť, je *ad hoc*. Zaznamenali sme však, že z nedávno prijatých právnych predpisov o výrobkoch vyplýva, že Komisia venovala týmto aspektom viac pozornosti.

VIII Komisia predkladá zainteresovaným stranám a tvorcom politik každú rok správy o výsledkoch politiky týkajúcej sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti, ktoré obsahujú užitočné informácie. Zistili sme, že súčasná metodika používaná pri vyúčtovaní vplyvu nie je úplná, pretože sa v nej nezohľadňuje vplyv nedodržania právnych predpisov, oneskorení pri vykonávaní a rozdielu medzi skutočnou spotrebou energie a teoretickou spotrebou.

IX Účinný dohľad nad trhom by mal zohrávať zásadnú úlohu pri zabezpečovaní toho, aby sa pri výrobkoch predávaných v EÚ dodržiavali požiadavky týkajúce sa ekodizajnu a aby boli energetické štítky s pravdivými informáciami pre spotrebiteľov prínosom. Kontrola dodržania právnych predpisov pri predávaných výrobkoch je úlohou členských štátov. Z údajov však vyplýva, že nedodržiavanie predpisov zo strany výrobcov a predajcov je stále významný problém.

X Komisia uľahčuje spoluprácu medzi orgánmi dohľadu nad trhom. Informačný a komunikačný systém pre dohľad nad trhom, prevádzkovaný Komisiou, by mal napomáhať spoluprácu umožnením výmeny informácií o výsledkoch inšpekcií medzi orgánmi. Zistili sme, že účinnosť tejto databázy znížili určité funkčné obmedzenia. Komisia vytvára databázu výrobkov, ktorá okrem iného uľahčí vykonávanie dohľadu nad trhom, práca na nej je však pozadu.

XI Projekty zamerané na dohľad nad trhom a financované z prostriedkov EÚ síce zabezpečili výsledky, poskytli však len dočasné riešenie pre opakujúcu sa potrebu.

XII Komisii v tejto správe predkladáme odporúčania, ktorých cieľom je zvýšiť vplyv politiky týkajúcej sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti. Naše odporúčania sa týkajú zlepšenia regulačného procesu s cieľom vypracovať včasné a účinné právne predpisy pre konkrétne výrobky, zlepšenie spôsobu merania a vykazovania vplyvu politiky, a opatrení na uľahčenie výmeny informácií medzi orgánmi dohľadu nad trhom a zlepšenie súladu s politikou.

Úvod

Význam energetickej účinnosti

01 Čeliac zásadnej výzve, ktorou je predchádzanie zmene klímy a jej zmierňovanie, stanovili lídri EÚ v roku 2007 tri ciele, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2020¹:

- znížiť emisie skleníkových plynov o 20 % (v porovnaní s úrovňou v roku 1990),
- zvýšiť energetickú účinnosť o 20 % (v porovnaní s predpokladanými úrovňami stanovenými v roku 2007),
- zvýšiť podiel celkovej spotreby energie EÚ vyprodukovanej z obnoviteľných zdrojov o 20 %.

02 Zvýšením energetickej účinnosti sa znížia emisie skleníkových plynov a pomôže to v boji proti zmene klímy, podniky a domácnosti dosiahnu značné finančné úspory, zlepši sa kvalita ovzdušia a prispeje to k zníženiu závislosti EÚ od fosílnych palív.

03 Z najnovšieho posúdenia Komisie týkajúceho sa pokroku, ktorý urobili členské štáty pri plnení cieľov v oblasti energetickej účinnosti², vyplýva, že cieľ EÚ na rok 2020 pravdepodobne nebude splnený. Spotreba energie sa v rokoch 2014 až 2017 zvýšila. Podľa posúdenia Komisie je dôvodom hospodársky rast, nízke ceny ropy, poveternostné podmienky a pomalé vykonávanie opatrení týkajúcich sa energetickej účinnosti v niektorých členských štátoch. Komisia v správe dospela k záveru, že „je potrebné zintenzívniť úsilie nielen na dosiahnutie cieľov na rok 2020, ale aj na stanovenie správneho základu pre nasledujúce desaťročie, keď bude potrebná ešte vyššia úroveň ambícií“.

¹ [Webové sídlo Komisie pre ciele na rok 2020](#). Pozri tiež osobitnú správu EDA č. 18/2019 – Emisie skleníkových plynov v EÚ: vykazujú sa dobre, ale sú potrebné lepšie informácie o zníženiach v budúcnosti.

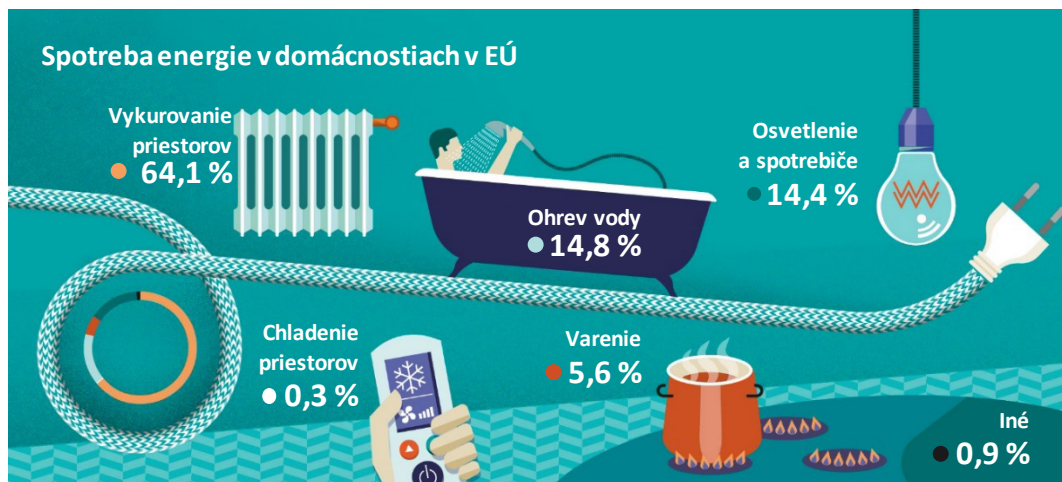
² [Posúdenie pokroku členských štátov pri plnení národných cieľov v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2020 a pri vykonávaní smernice o energetickej efektívnosti podľa článku 24 ods. 3 smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti za rok 2018](#).

04 V decembri 2018³ sa v zmenenej smernici o energetickej efektívnosti stanovil cieľ zvýšiť do roku 2030 energetickú efektívnosť o 32 % v porovnaní s prognózami stanovenými v roku 2007. Na dosiahnutie tohto ambiciózneho cieľa je dôležité prijať rôzne opatrenia, ktorými sa zníži spotreba energie.

05 Zlepšenia energetickej účinnosti sa môžu vykonať v mnohých rôznych sektoroch a oblastiach, ako je projektovanie a renovácia budov s cieľom šetriť energiu, dopravné prostriedky, priemyselná výroba a navrhovanie a používanie lepších výrobkov. Komisia odhaduje⁴, že politika v oblasti ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti bude mať polovičný podiel na splnení cieľa zvýšiť energetickú účinnosť do roku 2020.

06 Podľa údajov Eurostatu z roku 2017⁵ predstavuje spotreba energie v domácnostiach približne štvrtinu (27,2 %) konečnej spotreby energie v Európe. Väčšina energie spotrebúvaná domácnosťami (82,5 %) pochádza z neobnoviteľných zdrojov. Energetické štítky sa využívajú hlavne v sektore domácností. Z *ilustrácie 1* vyplýva, že energia sa v domácnostiach spotrebúva hlavne na vykurovanie a ohrev vody, po ktorých nasleduje osvetlenie a spotrebiče, a varenie.

Ilustrácia 1 – Spotreba energie v domácnostiach v EÚ

Zdroj: Eurostat, 2017.

³ Smernica EÚ/2018/2002.

⁴ Oznámenie Komisie – Pracovný plán v oblasti ekodizajnu na obdobie rokov 2016 – 2019, COM(2016) 773.

⁵ Údaje Eurostatu, 2017.

Úloha ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti

07 **Ekodizajn** znamená začlenenie environmentálnych aspektov do návrhu výrobku. Jeho účelom je zlepšiť environmentálne vlastnosti výrobku počas jeho životného cyklu. V právnych predpisoch o ekodizajne sa stanovujú požiadavky týkajúce sa energetickej účinnosti a iné požiadavky pre koncepciu výrobku, čím sa vylepšujú jeho environmentálne vlastnosti. Výrobky, ktoré tieto požiadavky nespĺňajú, sa v EÚ nemôžu predávať a takto sa z trhu odstránia výrobky s najhoršími vlastnosťami.

08 Na **energetických štítkoch EÚ** sa uvádza kategória spotrebiča od A po G stanovená na základe jeho spotreby energie. Vykoná sa odhad ročnej spotreby energie každého výrobku a podobné výrobky sa zaradia do jednotlivých tried energetickej účinnosti. To spotrebiteľom umožňuje robiť kvalifikované rozhodnutia.

09 Ekodizajn a energetické štítky sa navzájom dopĺňajú. Majú tieto spoločné ciele politiky:

- zvýšenie energetickej účinnosti výrobkov a ochrany životného prostredia,
- podpora voľného pohybu energeticky významných výrobkov v EÚ,
- poskytovanie informácií, ktoré spotrebiteľom umožnia vybrať si účinnejšie výrobky.

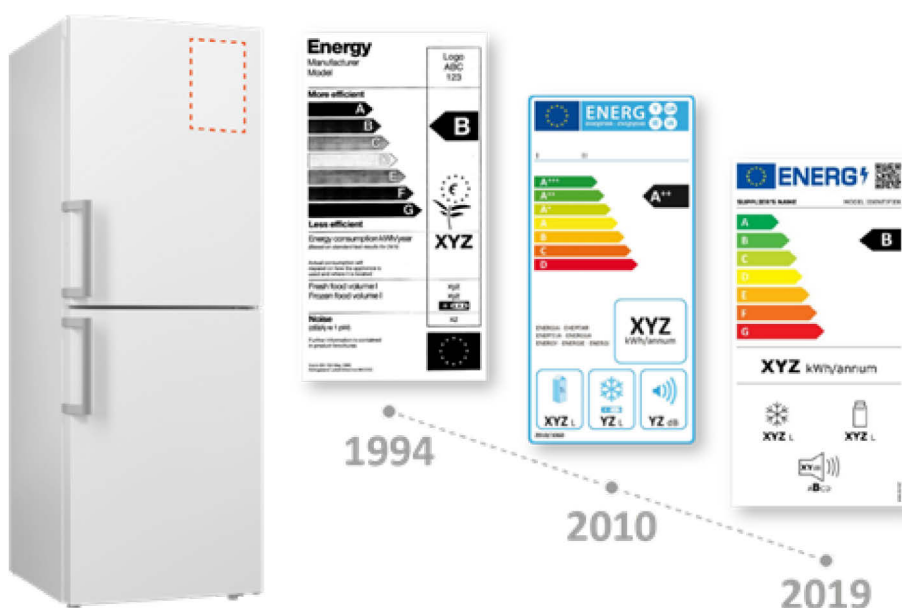
10 Na začiatku 90. rokov minulého storočia Komisia vypracovala požiadavky týkajúce sa energetickej hospodárnosti tepelných zdrojov a chladničiek a neskôr, v roku 1999, žiarivkových osvetlení. Prvá smernica o ekodizajne, prijatá v roku 2005⁶, sa týkala všetkých výrobkov využívajúcich energiu. V súčasnej smernici⁷ sa rozsah energeticky významných výrobkov ešte rozšíril a zahŕňa teraz aj výrobky s nepriamym vplyvom na spotrebu energie.

⁶ Smernica 2005/32/ES.

⁷ Smernica 2009/125/ES.

11 Rada Európskych spoločenstiev prijala prvú smernicu o označovaní energetickej účinnosti v roku 1992⁸, ktorá sa vzťahuje na hlavné domáce spotrebiče. Prvé energetické štítky pre celú EÚ boli zavedené v roku 1994 pre chladničky a uvádzali vyhodnotenie energetickej účinnosti každého modelu na stupnici od A po G. Odvtedy sa spotreba energie chladničiek znížila o viac než 60 %⁹. V roku 2010 Komisia zaviedla triedy energetickej účinnosti „A+“, „A++“ a „A+++“, ktoré sa prestali používať po prijatí nového štítku v roku 2019 (pozri bod 41). V *ilustrácii 2* je zobrazený vývoj energetického štítku EÚ pre chladničky.

Ilustrácia 2 – Vývoj energetického štítku EÚ pre chladničky

Zdroj: EDA.

⁸ Smernica 92/75/EHS.

⁹ Predbežná prieskumná štúdia, 2016.

12 Svetová energetická rada ocenila politiku EÚ v oblasti ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti ako úspešnú¹⁰. Spotrebiteľom sú energetické štítky známe: 85 % Európanov ich pozná a využíva pri nákupoch¹¹. Táto politika sa teší širokej podpore výrobcov, spotrebiteľov i environmentálnych organizácií¹². Konkrétne:

- vďaka vylepšenému návrhu výrobkov sa môžu zvýšiť predajné ceny a následne aj zisky a trhový podiel výrobcov, ktorí inovujú, pretože neúčinné výrobky sa z trhu EÚ odstránia. Komisia odhaduje, že do roku 2030 sa týmto každoročne vytvorí približne jeden milión pracovných miest¹³,
- prínosom pre podniky budú nižšie prevádzkové náklady, keď budú používať energeticky účinnejšie výrobky,
- spotrebiteľia, ktorí používajú energeticky účinnejšie výrobky, budú mať nižšie poplatky za energiu, ktoré vyvážia počiatočné náklady.

13 Požiadavky na ekodizajn a označovanie energetickej účinnosti sú zamerané hlavne na energetickú účinnosť, môžu sa však vzťahovať aj na ďalšie vlastnosti. V právnych predpisoch sa napríklad stanovujú limity pre spotrebu vody v práchach, požiadavky na trvácnosť svetidiel a vysávačov, a poskytujú informácie o demontáži a recyklácii vysávačov, obehových čerpadiel a zobrazovacích zariadení. Mnohé štítky výrobkov obsahujú piktogramy, prostredníctvom ktorých sa uvádzajú informácie o vlastnostiach, výkone a environmentálnom vplyve výrobkov, ako je spotreba vody či vydávaný hluk (pozri [ilustráciu 3](#)).

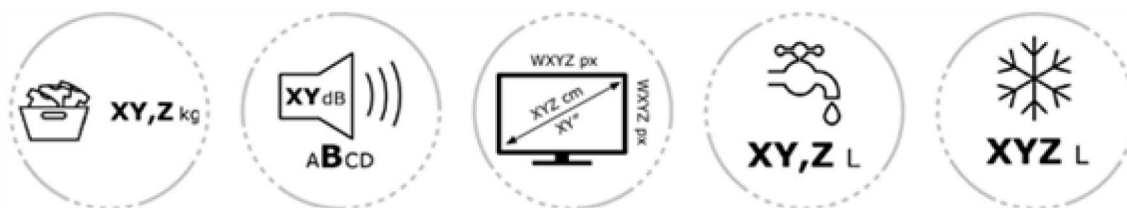
¹⁰ *Energy Efficiency Policies around the World: Review and Evaluation* (Politiky v oblasti energetickej účinnosti vo svete: preskúmanie a vyhodnotenie), s. 48, Svetová energetická rada (World Energy Council), 2008.

¹¹ *Study on the impact of the energy label – and potential changes to it – on consumer understanding and on purchase decisions* (Štúdia o vplyve energetického štítka – a jeho potenciálnych zmien – na chápanie spotrebiteľov a na rozhodnutia o kúpe), LE London Economics a IPSOS, október 2014.

¹² Spoločný list zástupcov priemyslu o ekodizajne, máj 2018; otvorený list 55 mimovládnych organizácií predsedovi Komisie Junckerovi, september 2018.

¹³ *EIA overview report 2018* (Vyúčtovanie vplyvu ekodizajnu – súhrnná správa za rok 2018), január 2019.

Ilustrácia 3 – Piktogramy na energetických štítkoch poskytujúce informácie o vlastnostiach, výkone a environmentálnom vplyve

Zdroj: EDA.

14 Pravidlá týkajúce sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti platia pre 14 skupín výrobkov, zatiaľ čo na ďalších 11 skupín sa vzťahujú len požiadavky týkajúce sa ekodizajnu (pozri [ilustráciu 4](#)). Existujú aj horizontálne opatrenia, ktoré sa týkajú spotreby energie elektrických a elektronických výrobkov v režime vypnutia a v pohotovostnom režime.

Ilustrácia 4 – Výrobky, na ktoré sa vzťahujú požiadavky ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti

14 skupín výrobkov, na ktoré sa vzťahujú požiadavky týkajúce sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti	11 skupín výrobkov, na ktoré sa vzťahujú len požiadavky týkajúce sa ekodizajnu
• umývačky riadu • práčky • sušičky • chladničky • profesionálne a komerčné chladenie • lampy • elektronické displeje • domáce spotrebiče na varenie • tepelné zdroje na vykurovanie priestorov • ohrievače vody • lokálne ohrievače priestoru • kotly na tuhé palivo • klimatizátory • vetracie jednotky pre bytové priestory	• jednoduché set-top boxy • vonkajšie zdroje napájania • elektromotory • obehové čerpadlá • priemyselné ventilátory • vodné čerpadlá • výkonové transformátory • zariadenia na zváranie • výrobky na ohrievanie vzduchu • počítače a servery • výrobky na online ukladanie súborov

Zdroj: EDA.

15 Po prijatí akčného plánu EÚ pre obehové hospodárstvo v roku 2015¹⁴ Komisia v roku 2016 informovala o svojom zámere viac podporovať obehové hospodárstvo tým, že zabezpečí, aby boli výrobky trvácnejšie a dali sa ľahšie opraviť, znovu použiť alebo recyklovať. V obehovom hospodárstve sa hodnota výrobkov a materiálov zachováva najdlhšie, ako je to možné, minimalizuje sa využívanie zdrojov a plytvanie s nimi a zdroje zostávajú súčasťou hospodárstva aj po tom, ako sa skončí životnosť výrobku, aby využili znovu a vytvorila ďalšia hodnota.

Úloha dohľadu nad trhom

16 Právne predpisy o ekodizajne a označovaní energetickej účinnosti sú prínosom pre spotrebiteľov a pre životné prostredie, ak sú pri výrobkoch predávaných v EÚ splnené požiadavky týkajúce sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti a ak predajcovia náležite vystavujú pravdivé energetické štítky na informovanie spotrebiteľov.

17 Dodávatelia výrobkov predávaných v EÚ musia predložiť vyhlásenie o zhode a na výrobok pripevniť označenie „CE“¹⁵. Označenie nie je dôkazom o tom, že tretia strana alebo orgány výrobok nezávisle testovali. Znamená, že výrobca sa domnieva, že výrobok je v súlade so všetkými platnými právnymi predpismi a je vhodný na zákonný predaj. Za pravdivosť energetických štítkov poskytovaných predajcom zodpovedajú výrobcovia.

¹⁴ COM (2015) 614/2.

¹⁵ Skratka tradične znamená „Conformité Européenne“ (z franc. „európska zhoda“).

Ilustrácia 5 – Označenie CE na televízore

Zdroj: EDA.

18 Dohľad nad trhom sa v EÚ vykonáva v 33 sektoroch vrátane ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti. Za dohľad nad trhom na svojom území sú zodpovedné členské štáty. Každý štát musí určiť orgán dohľadu nad trhom a udeliť mu dostatočné právomoci a zdroje na to, aby si mohol plniť svoje povinnosti. Orgány dohľadu nad trhom musia na zaistenie súladu výrobkov predávaných v ich krajinách s právnymi predpismi vykonávať primerané kontroly v dostatočnom rozsahu.

19 Komisia podporuje a uľahčuje spoluprácu medzi orgánmi dohľadu nad trhom organizovaním stretnutí, poskytovaním usmernení a školení a prevádzkovaním dvoch databáz. Z rozpočtu EÚ sa poskytuje financovanie (15 mil. EUR v rokoch 2009 až 2018) pre projekty zamerané na skvalitnenie činností dohľadu nad trhom v EÚ v sektore ekodizaju a označovania energetickej účinnosti.

Rozsah auditu a audítorský prístup

20 V tejto správe posudzujeme, či opatrenia EÚ týkajúce sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti energetickými štítkami účinne prispievajú k jej cieľom v oblasti energetickej účinnosti a životného prostredia. Túto oblasť politiky sme sa rozhodli preskúmať preto, že zohráva kľúčovú úlohu v plnení cieľov energetickej účinnosti stanovených Európskou úniou, a s prijatím nového legislatívneho balíka v roku 2019 sa zvyšuje záujem verejnosti a zainteresovaných strán o túto oblasť. Preskúmali sme, či Komisia riadila regulačný proces dobre a či primerane monitorovala a vykazovala dosiahnuté výsledky. Takisto sme skúmali, či Komisia účinne sledovala a podporovala činnosti orgánov dohľadu nad trhom, so zameraním na fungovanie dvoch databáz na úrovni EÚ, a či sa vďaka projektom financovaným z prostriedkov EÚ udržateľne zlepšil dohľad nad trhom.

21 S cieľom posúdiť, či Komisia navrhla vykonávacie opatrenia, ktoré sú v súlade s cieľmi politiky, sme ako prípadové štúdie vybrali tri skupiny výrobkov:

- kombinované kotly na ústredné kúrenie a ohrievače priestoru,
- chladiace spotrebiče pre domácnosť (chladničky a mrazničky),
- elektronické displeje (televízory a monitory).

Tieto skupiny výrobkov sme zvolili na základe ich spotreby primárnych zdrojov energie a odhadovaných úspor dosiahnutých vďaka opatreniam týkajúcim sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti, pričom naším zámerom bolo zahrnúť vykurovacie zariadenia i typické domáce spotrebiče.

22 Navštívili sme Generálne riaditeľstvo pre energetiku (GR ENER), Generálne riaditeľstvo pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP (GR GROW) a Výkonnú agentúru pre malé a stredné podniky (EASME). S cieľom posúdiť vplyv a udržateľnosť projektov na zlepšenie dohľadu nad trhom financovaných z prostriedkov EÚ sme vykonali administratívnu kontrolu deviatich projektov a analyzovali ich výsledky. Kontrolovali sme tiež orgány dohľadu nad trhom zodpovedné za ekodizajn a označovanie energetickej účinnosti vo Francúzsku, v Luxembursku, Poľsku a vo Švédsku, ktoré sa podieľali na niektorých z týchto projektov. Tieto členské štáty sme vybrali preto, že reprezentujú trhy rôznych veľkostí, pričom sme sa snažili zachovať geografickú vyváženosť. Na prekonzultovanie príslušných otázok so zainteresovanými stranami zastupujúcimi spotrebiteľov, oblasť životného prostredia a priemysel sme uskutočnili rozhovory so zástupcami Európskej organizácie spotrebiteľov (BEUC), Európskeho združenia pre koordináciu zastúpenia spotrebiteľov v normalizácii (ANEC), Európskeho úradu pre životné prostredie (EEB) a združenia výrobcov domácich spotrebičov Home Appliance Europe (APPLiA).

23 Výsledky auditu by sa mohli využiť pri príprave nasledujúceho trojročného pracovného programu v oblasti ekodizajnu na obdobie po roku 2020 a mohli by mať vplyv na to, ako Komisia riadi legislatívny proces a ako podporuje činnosti členských štátov v rámci dohľadu nad trhom.

Pripomienky

Riadenie regulačného procesu

Komisia stanovila za prioritu skupiny výrobkov s najväčším potenciálom úspory energie

24 V smernici o ekodizajne a nariadení o označovaní energetickej účinnosti sa vymedzuje všeobecný rámec definujúci ciele politiky a úlohy a zodpovednosť Komisie, orgánov dohľadu nad trhom, výrobcov, predajcov atď. V súlade s týmto rámcom má Komisia právomoc prijímať vykonávacie opatrenia, ktorými sa stanovujú požiadavky týkajúce sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti pre konkrétne skupiny výrobkov. Podľa smernice o ekodizajne by Komisia mala vyberať skupiny výrobkov, ktoré budú regulované, na základe troch kritérií: objem predaja, súčasný vplyv na životné prostredie a potenciál na zlepšenie¹⁶.

25 Preskúmali sme, či Komisia vo svojom pracovnom programe na obdobie 2016 – 2019 stanovila ako prioritu tie skupiny výrobkov, ktoré majú najväčší potenciál úspory energie. Komisia predbežne preskúmala vyše 100 skupín výrobkov a analyzovala 16 z nich. Potom výrobky zoradila podľa ich potenciálu z hľadiska úspory energie. Poradie vyjadrovalo aj kvalitatívne posúdenie iných environmentálnych faktorov ako spotreba vody, použitie kritických surovín, trvácnosť a recyklovateľnosť.

26 V roku 2016 Komisia oznámila, že preskúma možnosť stanovenia samostatných požiadaviek pre výrobky v oblasti informačných a komunikačných technológií (IKT) (napr. smartfóny a domáce sieťové zariadenia). Dôvodom je rýchly rozvoj v tomto sektore a zložitosť odhadovania potenciálnych úspor energie. Komisia plánuje začať túto prácu do konca roku 2019.

27 Zistili sme, že existujúce vykonávacie opatrenia (vzťahujúce sa na viac ako 30 skupín výrobkov) zahŕňali väčšinu výrobkov s najväčším potenciálom úspory energie. Patria medzi ne výrobky, ktoré majú najvyššiu spotrebu energie v domácnostiach a viac než polovicu spotreby energie v sektoroch priemyslu a služieb¹⁷.

¹⁶ Článok 15 ods. 2 smernice 2009/125/ES.

¹⁷ *Ecodesign Impact Accounting – Overview report 2018* (Vyúčtovanie vplyvu ekodizajnu – súhrnná správa za rok 2018), s. 8, VHK, január 2019.

Značné oneskorenia regulačného procesu znížili účinnosť politiky

28 Keď Komisia prijme vykonávacie opatrenia, kľúčovým faktorom pre úspech politiky je včasný priebeh regulačného procesu. Ako sa technológie zlepšujú a výrobky sa stávajú energeticky účinnejšími, požiadavky týkajúce sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti sa stanú zastaranými a už nemajú dosah.

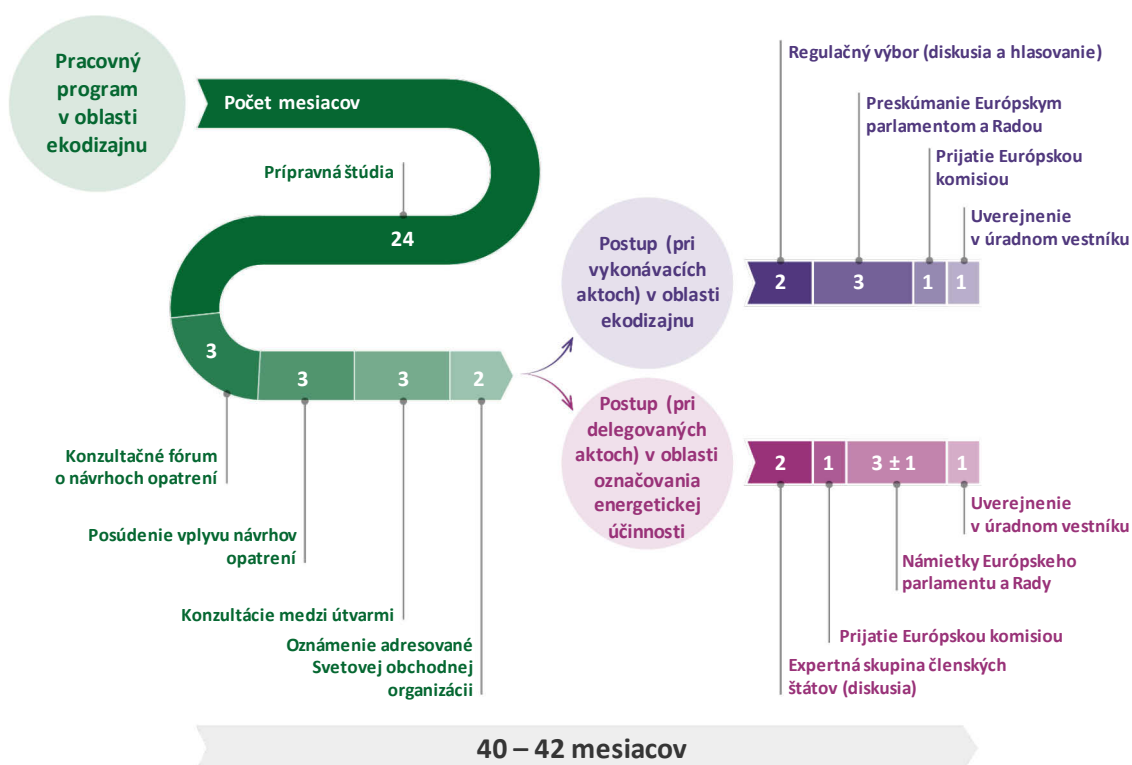
29 V posledných rokoch technologický pokrok pre mnohé skupiny výrobkov znamenal, že minimálne požiadavky týkajúce sa energetickej účinnosti sa stali zastaranými a že všetky modely alebo väčšina z nich patrila do troch najvyšších tried energetickej účinnosti. Na jednej strane to znamená, že výrobky dostupné na trhu sú energeticky účinnejšie ako predtým a že politika mala pozitívny vplyv. Na druhej strane ak sú všetky dostupné výrobky v najvyšších triedach energetickej účinnosti, je pre spotrebiteľov ťažšie rozlíšiť výrobky s najlepším výkonom od tých s najhorším výkonom a výrobcovia majú menšiu motiváciu inovovať. Preskúmali sme regulačný proces v súvislosti s tromi vybranými skupinami výrobkov: elektronické displeje, chladničky a vykurovacie zariadenia.

30 V roku 2015, po negatívnom ohlase médií na túto politiku, ktorý zhoršili útoky na domnelú nadmernú reguláciu zo strany EÚ a medializované súdne konanie týkajúce sa vysávačov¹⁸, sa Komisia rozhodla dočasne pozastaviť regulačný proces, aby prehodnotila primeranosť politiky ako celku. Týmto sa takmer o dva roky odložila práca na nových skupinách výrobkov, ktoré sa považovali za prioritu (t. j. systémy na automatizáciu a kontrolu budov, elektrické varné kanvice, sušiče rúk, výťahy, solárne panely a invertory, chladiace kontajnery a vysokotlakové čističe), ako aj preskúmanie existujúcich opatrení. Ako však vysvetľujeme v nasledujúcich bodoch, toto nebol jediný dôvod oneskorení.

¹⁸ Vec T-544/13 Dyson Ltd/Európska komisia, konečný rozsudok z 8. novembra 2018. Výrobca bezvreckových vysávačov žiadal o zrušenie delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 665/2013 s odôvodnením, že spotrebiteľov zavádza o energetickej účinnosti vysávačov, pretože skúšobné normy uvedené v nariadení neboli primerané. Súd nariadenie zrušil.

31 Vytváranie opatrení v oblasti energetickej účinnosti je komplexný a zdĺhavý proces (pozri [ilustráciu 6](#)), ktorý si vyžaduje dôkladné konzultácie so zainteresovanými stranami¹⁹. Komisia odhaduje, že štandardný regulačný proces pre určitú skupinu výrobkov trvá približne tri a pol roka²⁰. Proces začína vypracovaním prípravnej štúdie a končí uverejnením vykonávacieho alebo delegovaného aktu v úradnom vestníku.

Ilustrácia 6 – Teoretický regulačný proces na prijatie vykonávacích opatrení ako súčasť rámca pre ekodizajn a označovanie energetickej účinnosti

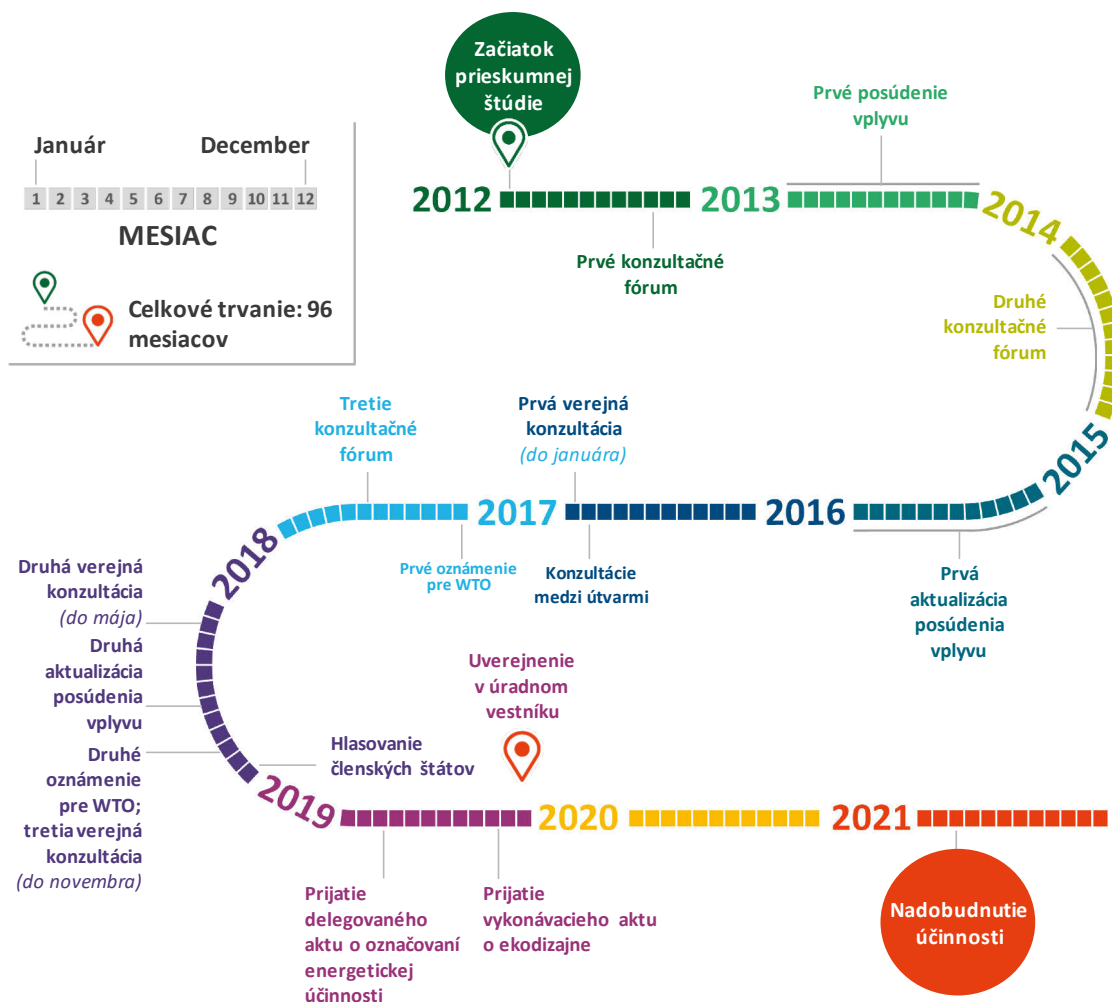
Zdroj: EDA na základe údajov Európskej komisie.

32 Zistili sme, že pri troch skupinách výrobkov trval proces výrazne dlhšie ako tri a pol roka. V [ilustrácii 7](#) sa uvádza príklad skutočného regulačného procesu, ktorý sa týkal preskúmania požiadaviek pre elektronické displeje.

¹⁹ Pozri osobitnú správu EDA č. 14/2019 – Vyjadrite svoj názor! Do verejných konzultácií Komisie sa občania zapájajú, ale činnosti v oblasti oslošovania nie sú uspokojivé.

²⁰ *New energy efficiency labels explained* (Vysvetlenie nových energetických štítkov), Európska komisia, 2019.

Ilustrácia 7 – Skutočný regulačný proces na prijatie vykonávacích opatrení týkajúcich sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti pre elektronické displeje

Zdroj: EDA.

33 Zistili sme, že pri analyzovaných skupinách výrobkov bol skutočný regulačný proces dvakrát dlhší ako proces v teórii, pričom v súvislosti s elektronickými displejmi trval osem rokov, s vykurovacími zariadeniami sedem rokov a s chladničkami šesť rokov. Komisia zopakovala niektoré kľúčové kroky, napríklad zorganizovala:

- pri elektronických displejoch: tri zasadnutia konzultačného fóra a tri verejné konzultácie; Komisia dvakrát informovala Svetovú obchodnú organizáciu (WTO) o navrhovaných opatreniach v oblasti ekodizajnu a dvakrát aktualizovala štúdiu o posúdení vplyvu,
- pri chladničkách: dve zasadnutia konzultačného fóra a tri verejné konzultácie,
- pri vykurovacích zariadeniach: tri zasadnutia konzultačného fóra a dve konzultácie medzi útvarmi.

34 Prieskumné štúdie sa na rozdiel od prípravných štúdií týkajú existujúcich právnych predpisov pre skupiny výrobkov, ktoré sa budú aktualizovať. Neuplatňuje sa pri nich štandardný postup alebo prístup, ako je spoločná štruktúra a kritériá, čo znamená, že hĺbka analýzy je medzi jednotlivými skupinami výrobkov rôzna. V úvodných prieskumných štúdiách o elektronických displejoch a chladničkách sa neuvádzalo, že Komisia musí vypracovať legislatívny návrh. Komisia preto v súvislosti s týmito skupinami výrobkov zadala na vypracovanie dodatočné štúdie, čím sa regulačný proces predĺžil o štyri roky.

35 V roku 2016 sa Komisia rozhodla prijať niekoľko vykonávacích opatrení vo forme jediného balíka²¹, z čoho vyplýva, že by naraz prijala právne predpisy k niekoľkým skupinám výrobkov. Podľa Komisie tento prístup pomôže vysvetliť celkový vplyv viacerých skupín výrobkov a lepšie preukázať, že politika dosahuje významné výsledky. My sme však zistili, že takýto prístup zdržiava reguláciu tých skupín výrobkov, ktoré sú pripravené už skôr, dovedy, kým je na prijatie pripravený celý balík, čo vedie k ďalším oneskoreniam už aj tak zdĺhavého procesu.

²¹ [Webové sídlo Komisie pre ekodizajn](#).

36 Niekoľko zainteresovaných strán a expertov na túto politiku upozornilo, že oneskorenia znamenajú premrhané príležitosti na využitie významného potenciálu na úsporu energie a zníženie vplyvu na životné prostredie²². Navyše ak Komisia prijme právne predpisy po dlhom odklade, vzniká riziko, že požiadavky budú zastarané. Napríklad:

- v prípade vykurovacích zariadení: opatrenie v oblasti ekodizajnu z roku 2013 vyžadovalo v roku 2015 pri najbežnejšom type vykurovacích zariadení minimálnu energetickú účinnosť na úrovni 86 %. Táto hodnota predstavovala priemernú deklarovanú úroveň energetickej účinnosti všetkých ohrievačov priestoru predávaných v EÚ už v roku 2013,
- v prípade televízorov: požiadavky v oblasti ekodizajnu prijaté v roku 2009 vychádzali z neaktuálnych údajov a v podstate neprispeli k zlepšeniu energetickej účinnosti. Z hodnotenia smernice o ekodizajne²³ vyplýva, že väčšina výrobkov spĺňala požiadavky z roku 2012 už v roku 2010.

37 Zistili sme, že Komisia tento problém zohľadnila pri poslednej revízii právnych predpisov o elektronických displejoch a chladničkách a údaje o trhu počas regulačného procesu viackrát aktualizovala. Napriek tomu bol však čas od analýzy Komisie týkajúcej sa posledného dátového súboru do nadobudnutia účinnosti nových požiadaviek pri týchto dvoch skupinách výrobkov tri a päť rokov.

Komisia prijíma kroky na zlepšenie energetických štítkov

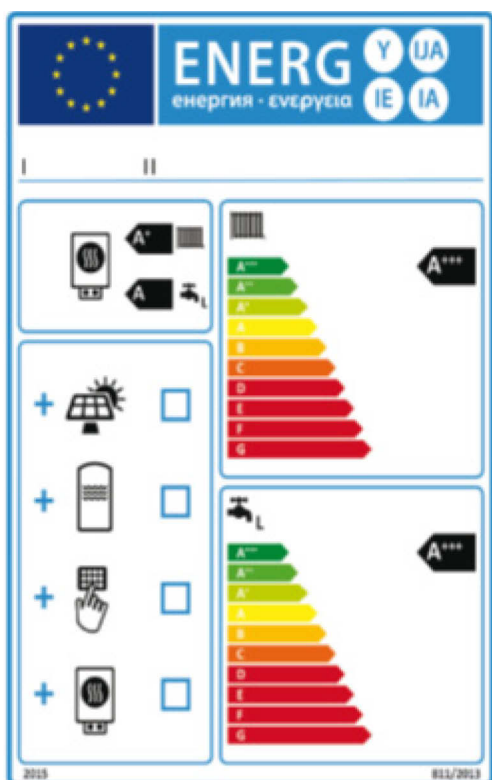
38 Všetky výrobky, na ktoré sa v EÚ vzťahujú príslušné právne predpisy, musia mať vystavené energetické štítky. Keďže ich účelom je umožniť spotrebiteľom robiť kvalifikovanejšie rozhodnutia, je dôležité, aby boli zrozumiteľné.

²² *Save the Ecodesign energy-labelling package* (Zachovajte balík v oblasti ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti), spoločný list pre Európsku komisiu; spoločný list zástupcov priemyslu o ekodizajne; smernica o ekodizajne (2009/125/ES), posúdenie vykonávania na európskej úrovni, výskumná služba Európskeho parlamentu, november 2017.

²³ COM(2015) 345 final.

39 Napríklad v prípade vykurovacích zariadení je potrebné zabezpečiť, aby boli ich energetické štítky jasnejšie. Komisia pred prijatím týchto energetických štítkov v roku 2013 nevykonala štúdiu o ich zrozumiteľnosti pre spotrebiteľov. V *ilustrácii 8* sa uvádza súčasný návrh energetického štítka vykurovacieho systému, ktorý môže byť pre spotrebiteľov máťuci. V štúdii o energetických štítkoch z roku 2016²⁴ sa zistilo, že menej než tretina respondentov pochopila všetky informácie uvedené na štítku.

Ilustrácia 8 – Príklad štítka, ktorý spotrebiteľia často pochopia nesprávne alebo im je nejasný (ohrievacie systémy)

Zdroj: Nariadenie (EÚ) č. 811/2013.

²⁴ Elke Dünnhoff: *Comprehensibility of the Energy Label for space heaters and water heaters and of the new Efficiency Label for old space heaters in Germany. Results of two focus groups and a representative consumer survey* (Zrozumiteľnosť energetického štítka pre ohrievače priestoru a ohrievače vody a nového štítka účinnosti pre staré ohrievače priestoru v Nemecku: výsledky dvoch skupín respondentov a reprezentatívneho spotrebiteľského prieskumu), Mainz, 14. decembra 2016.

40 Komisia vo svojej správe o preskúmaní predchádzajúcej smernice o označovaní energetickej účinnosti 2010/30/EÚ²⁵, ktorú nahradilo nové nariadenie o označovaní energetickej účinnosti, uznala, že niektoré prvky štítkov pre určité skupiny výrobkov boli ťažko pochopiteľné. Na riešenie tohto nedostatku sa Komisia rozhodla, že bude pri vytváraní energetických štítkov pre konkrétne výrobky vykonávať spotrebiteľské testy, aby overila, či sú piktogramy a celý štítok zrozumiteľné. V prípade skupín výrobkov ako sú zariadenia na ohrev (ako v *ilustrácii 8*) sa zmeny pre spotrebiteľov prejavajú až po tom, ako sa prijme a nadobudne účinnosť nové vykonávacie opatrenie, čo môže znamenať mnoho rokov.

41 V súvislosti s novým balíkom opatrení prijatým v marci 2019 však Komisia vykonala štúdie zrozumiteľnosti štítkov všetkých skupín výrobkov pre spotrebiteľov. Komisia prezentovala zistenia expertom z členských štátov, ktorí navrhli niekoľko zjednodušení štítkov pred tým, ako sa prijímú.

42 Komisia dospela k záveru, že triedy A+, A++ a A+++ sú menej účinné ako klasifikácia energetickej účinnosti A až G a rozhodla sa postupne ich prestať používať. Tieto triedy energetickej účinnosti sa prestanú používať o pár rokov, keď sa pre skupiny výrobkov prijímú nové štítky. V prípade opatrení na označovanie energetickej účinnosti, ktoré sa začnú uplatňovať od roku 2021, to už platí.

²⁵ Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Revízia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/30/EÚ z 19. mája 2010 o udávaní spotreby energie a iných zdrojov energeticky významnými výrobkami na štítkoch a štandardných informáciách o výrobkoch, COM(2015) 345 final.

Komisia zvýšila zameranie na účinnosť zdrojov, nevytvorila však ešte súbor nástrojov obehového hospodárstva

43 V roku 2016 Komisia vo svojom pracovnom programe informovala, že vytvorí súbor nástrojov obehového hospodárstva, ktorý má poskytnúť usmernenie k začleneniu aspektu účinnosti zdrojov a materiálov do vykonávacích opatrení. To si vyžaduje vytvorenie štandardizovanej metódy na posudzovanie vplyvu na účinnosť zdrojov v rôznych skupinách výrobkov a vykonávanie systematických hĺbkových analýz potenciálu obehového hospodárstva vo fáze prípravných štúdií.

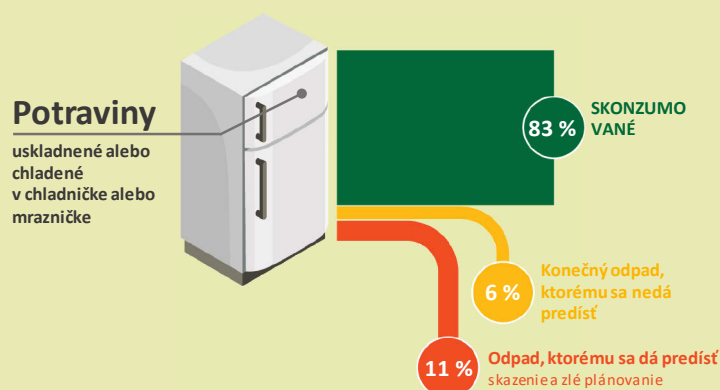
44 Komisia urobila prvé kroky na vytvorenie súboru nástrojov. Začala vypracúvať horizontálne normy materiálovej efektívnosti a revidovať Metodiky pre ekodizajn energeticky významných výrobkov (MEErP). Zistili sme, že obsah, hĺbka a rozsah existujúcich prípravných a prieskumných štúdií analyzujúcich koncepcie obehového hospodárstva sa pri rôznych skupinách výrobkov líšia. Dôvodom bolo to, že sa pri týchto štúdiách neuplatňovala štandardizovaná metodika, a Komisia musela dodatočné štúdie zadať na externé vypracovanie, aby získala potrebné informácie o otázkach obehového hospodárstva. To malo podiel na oneskoreniach opísaných v bode 33.

45 V najnovších návrhoch sa Komisia viac zameriava na účinnosť zdrojov. Pri audite sa zistilo, že v štúdiách vykonaných s cieľom preskúmať právne predpisy o elektronických displejoch a chladničkách sa okrem energie analyzovalo niekoľko environmentálnych aspektov, napríklad nakladanie s odpadom, použitie kritických a vzácnych surovín, recyklovateľnosť, opraviteľnosť a trvácnosť. Na základe zistení štúdií a konzultácií Komisia zahrnula do návrhov právnych predpisov niekoľko požiadaviek týkajúcich sa týchto aspektov (pozri príklad v [rámčeku 1](#)).

Rámček 1

Hľadanie kompromisu medzi energetickou účinnosťou a znížením plytvania s potravinami

Plytvanie s potravinami je celosvetový problém, ktorý je v posledných rokoch v centre pozornosti pre svoje ekonomické a environmentálne dôsledky. Približne 11 % potravín a nápojov držaných v chladničkách sa stane odpadom, pretože sa pokazia alebo pre zlé plánovanie.

Zdroj: EDA, na základe štúdie VHK o optimálnom uskladnení potravín (2017).

Podľa štúdie o chladiacich zariadeniach pre domácnosť by sa lepším dizajnom dalo predísť plytvaniu s potravinami²⁶, pretože rôzne typy potravín sa lepšie uchovávajú pri rôznych teplotách a chladničky s viacerými časťami (napr. vinoteka a chladiaci box) by mohli uchovať potraviny dlhšie. Zo štúdie vyplynulo, že takéto typy chladničiek spotrebúvajú minimálne o 20 % elektriny viac ako priemerná chladnička v súčasnosti, no zistilo sa, že aj zníženie potravinového odpadu o dva percentuálne body by vykompenzovalo vyššiu spotrebu energie.

Na základe týchto zistení Komisia navrhla, aby sa pri týchto chladničkách uplatňovalo „upravené“ hodnotenie energetickej účinnosti, ktoré je lepšie, ako by získali v skutočnosti, a to preto, aby sa tým tieto chladničky propagovali. Európske spotrebiteľské organizácie²⁷ toto rozhodnutie kritizovali a argumentovali, že sa príliš spolieha na predpoklad, že spotrebiteľia svoje potraviny v chladničkách správne usporiadajú a uskladnia. Vyčítali aj skutočnosť, že keďže opravný faktor by nebol pre spotrebiteľov viditeľný, nemali by pred nákupom pravdivé informácie o dodatočných nákladoch spojených s fungovaním týchto chladničiek.

²⁶ Preparatory/review study for household refrigeration (Prípravná/prieskumná štúdia o chladiacich zariadeniach pre domácnosť), VHK, 2016; dodatočný výskum, VHK, 2017.

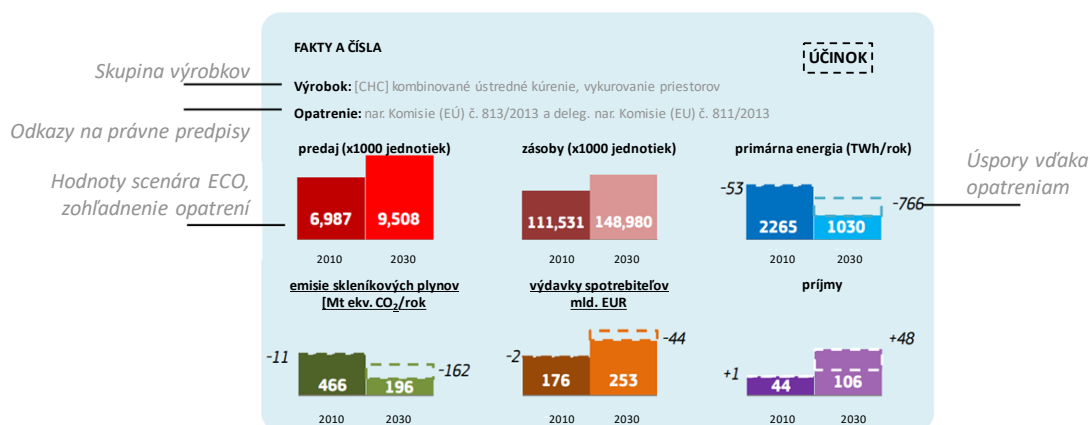
²⁷ ECOS, EEB, Coolproducts, reuse, topten, ifixit Europe, Stanovisko k návrhom Komisie týkajúcim sa revízie opatrení v oblasti ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti pre domáce chladiace zariadenia, 2018.

Vyúčtovanie vplyvu ekodizajnu nadhodnocuje vplyv politiky, hoci v nedávnej dobe došlo k zlepšeniam

46 Komisia pravidelne oznamuje verejnosti výsledky politiky v oblasti ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti, aj keď sa to nevyžaduje v právnych predpisoch. Komisia vydáva od roku 2013 každý rok správu o vyúčtovaní vplyvu ekodizajnu, v ktorej odhaduje kumulatívne výsledky politiky týkajúcej sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti do roku 2020 a 2030. Vo vyúčtovaní vplyvu ekodizajnu sa rozpracúvajú prognózy do budúcnosti, a to na základe dvoch scenárov: vývoj za nezmenených okolností a scenár ECO. Scenár vývoja za nezmenených okolností znamená vývoj trhu bez akýchkoľvek opatrení týkajúcich sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti. Pri vypracúvaní scenára ECO je zohľadnený účinok politiky dosiahnutý od jej začiatku v každej skupine výrobkov.

47 V *ilustrácii 9* je zobrazený spôsob, akým sa v správe o vyúčtovaní vplyvu ekodizajnu prezentujú výsledky za jednu skupinu výrobkov.

Ilustrácia 9 – Vyúčtovanie vplyvu za skupinu výrobkov (ohrievacie zariadenia)

Zdroj: Vyúčtovanie vplyvu ekodizajnu – súhrnná správa za rok 2018, VHK pre Európsku komisiu.

48 V správe o vyúčtovaní vplyvu ekodizajnu za rok 2018 sa odhaduje, že vplyv zlepšení výrobkov a energetických štítkov od 90. rokov minulého storočia bude mať výrazný prínos v roku 2020. Predpokladá sa, že politika zabezpečí:

- úspory energie v objeme 150 megaton ropného ekvivalentu (9 % celkového objemu v EÚ),
- zníženie emisií skleníkových plynov v objeme 306 megaton ekvivalentu CO₂ (7 % celkového objemu v EÚ),
- čisté úspory pre spotrebiteľov vo výške 63 mld. EUR,
- dodatočné príjmy pre odvetvie priemyslu, predajcov a montérov vo výške 66 mld. EUR.

Podľa vyúčtovania vplyvu ekodizajnu sa očakáva, že tieto výsledky sa do roku 2030 zvýšia o vyše 60 %.

49 V správe o vyúčtovaní vplyvu ekodizajnu sa uvádza, že pri uvedených odhadoch by sa mali uplatniť tri základné pravidlá: mali by byť realistické, vhodné na daný účel a založené na existujúcich opatreniach. Zistili sme, že s niektorými použitými predpokladmi sa spájala väčšia pravdepodobnosť nadhodnotenia vplyvu politiky týkajúcej sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti. Konkrétne:

- vo vyúčtovaní vplyvu ekodizajnu sa odhaduje budúci vplyv politiky namiesto vyhodnotenia toho, čo už bolo dosiahnuté. Takže sa v ňom berú do úvahy aj právne predpisy, ktoré začnú platiť v blízkej budúcnosti. Vplyv týchto právnych predpisov sa zohľadňuje na základe ich dátumu nadobudnutia účinnosti. Ak budú požiadavky, ktoré sa napokon prijmú, menej prísne alebo ak dôjde k oneskoreniam, údaje vo vyúčtovaní vplyvu ekodizajnu budú nadhodnotené,
- vo vyúčtovaní vplyvu ekodizajnu sa vychádza z predpokladu, že právny predpis bude v plnej miere dodržaný a že dohľad nad trhom nebude mať nedostatky. Komisia a ďalšie zainteresované strany²⁸ však odhadujú, že nedodržiavanie

²⁸ Európska komisia; CLASP, ECOS, EEB a Topten (2017) *Closing the „reality gap‘ – ensuring a fair energy label for consumers* (Vyplnenie medzery medzi skutočnosťou a prognózou: zaistenie regulárneho energetického štítku pre spotrebiteľov), s. 9; *Impact Assessment of the compliance & enforcement regime of the Energy-Using Products (EuP) & Energy Labelling Dir.* (Posúdenie vplyvu režimu dodržiavania a presadzovania smernice o výrobkoch využívajúcich energiu a smernice o označovaní energetickej účinnosti), Defra, 2009.

pravidiel vedie k strate úspor energie do výšky až 10 %. Pri našom audite sme tiež odhalili nedostatky v dohľade nad trhom (pozri body 55 – 73),

- pri vyúčtovaní vplyvu ekodizajnu sa používajú technické informácie o výrobkoch poskytované výrobcami, ktoré sú založené na príslušných harmonizovaných normách, a nie na údají o skutočnej spotrebe. Tieto normy nie vždy zodpovedajú skutočnej spotrebe energie v reálnych podmienkach, ako sa to vysvetľuje v [rámcu 2](#).

Rámček 2

Nedostatky harmonizovaných noriem EÚ

V nezávislej správe²⁹ sa analyzovali nedostatky európskych harmonizovaných noriem, ktoré sa uplatňujú pri testovaní troch skupín výrobkov: práčok, televízorov a chladničiek. Dospelo sa v nej k záveru, že testovacie podmienky nariadené týmito normami sa odlišovali od reálneho použitia, v dôsledku čoho sa podhodnotila reálna spotreba. Napríklad:

- o umývačky riadu sa testujú na najúčinnnejšom programe Eco, hoci tento program sa využíva zriedka (18 % času),
- o televízory sa testujú pomocou videoklipu z roku 2007, čo nevystihuje bežný spôsob sledovania televízie v domácnostiach,
- o kombinované chladničky s mrazničkami sa testujú bez otvorenia dverí a bez potravín vo vnútri.

V štúdií sa na základe malej vzorky výrobkov odhadlo, že umývačky riadu by v rôznych programoch mohli spotrebovať o 6 % až 73 % viac energie, spotreba televízorov testovaných s inou sekvenciou videa bola v rozmedzí od 6 % menej do 47 % viac energie a chladničky testované s otváraním dverí každých 12 hodín spotrebovali až o 47 % viac energie.

V správe sa tiež preukázalo, že výrobcovia by mohli zneužiť medzery v normách či použiť metódy na obídenie pravidiel³⁰ (napr. zariadenia na podvádzanie, ktorými sa odhalí, či prebieha testovanie) s cieľom získať lepšie hodnotenie alebo nepravdivo tvrdiť, že dodržali požiadavky ekodizajnu.

²⁹ STEP project – Closing the „reality gap‘ – ensuring a fair energy label for consumers (Projekt STEP – Vyplnenie medzery medzi skutočnosťou a prognózou: zaistenie regulárneho energetického štítku pre spotrebiteľov), CLASP, ECOS, EEB, Topten, jún 2017.

³⁰ Pozri definíciu obchádzania, ANTICSS, 2018.

50 Pri stanovovaní energetickej účinnosti spotrebičov sa politika týkajúca sa ekodizajnu a energetickej účinnosti spolieha na normy vytvorené organizáciami pre normalizáciu, ktoré poskytujú dohodnuté definície technických koncepcií a metód merania. Keď európska normalizačná organizácia vydá normu a Komisia uverejní jej názov a odkaz v Úradnom vestníku Európskej únie, stáva sa tzv. európskou harmonizovanou normou a teda súčasťou práva EÚ.

51 V prípadoch, keď harmonizovaná norma nebola vydaná, môžu sa používať staršie normy, medzinárodné normy alebo iné relevantné metódy merania spotreby energie, to však môže viesť k odlišným výsledkom a právne predpisy je potom ťažké uplatňovať a presadzovať. Preto sú dôležité harmonizované normy, ktoré sú spoľahlivé, presné, reprodukovateľné a zodpovedajú používaniu v reálnom živote.

52 A napokon vyúčtovanie vplyvu ekodizajnu je výhľadovou štúdiou, ktorá má vyhodnotiť budúci vplyv politiky, a nie skutočné výsledky dosiahnuté do určitého dátumu. Postup účtovania je preto citlivý na určité odchýlky parametrov, ako je budúca miera inflácie či ceny energie. V roku 2019 Komisia prehodnotila svoje predpoklady o budúcich cenách energie, z ktorých vychádza pri vyúčtovaní vplyvu. To viedlo k prudkému poklesu odhadovaných čistých úspor spotrebiteľov v EÚ v roku 2020: predpokladané ročné úspory za každú domácnosť klesli zo 473 EUR na 286 EUR.

53 V nezávislej štúdii³¹ autori upozornili, že vyúčtovanie vplyvu ekodizajnu je založené na scenároch, a pokúsili sa zosúladiť úspory energie, ku ktorým sa dospelo vo vyúčtovaní vplyvu ekodizajnu, s úsporami energie zaznamenanými v súvislosti s niektorými skupinami výrobkov v Nemecku. Podľa štúdie boli úspory zaznamenané v reálnom živote značné, boli však nižšie ako prognózy vo vyúčtovaní vplyvu, a to výrazne: 2 až 15-krát alebo 1,7 až 11,6-krát, v závislosti od základu výpočtu a skupiny výrobkov. Hoci rozsah a metodika štúdie nemusia nevyhnutne umožňovať priame porovnanie s údajmi vykázanými vo vyúčtovaní vplyvu ekodizajnu, zo štúdie vyplýva, že existuje riziko nadhodnotenia úspor.

³¹ Öko-Institut e.V. a ifeu – Institut für Energie – und Umweltforschung Heidelberg (2017). *Living up to expectations? Monitoring the effects of Ecodesign and energy labelling in Germany* (Napĺňame očakávania? Monitorovanie účinkov ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti v Nemecku), ECEEE, 2017.

54 Keďže vyúčtovanie vplyvu ekodizajnu je jediným zdrojom informácií o podiele politiky týkajúcej sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti na dosahovaní cieľa energetickej účinnosti na rok 2020, hrozí, že ak sa výsledky nadhodnotia, tvorcovia politiky budú mať nesprávne vstupné informácie. V najnovšej správe o posúdení pokroku pri plnení cieľov energetickej účinnosti na rok 2020, dosiahnutého do roku 2018, Komisia už nevykazovala vplyv politiky. Nie je jasné, či to urobí v pripravovaných správach.

Dohľad nad trhom

Nedodržiavanie právnych predpisov týkajúcich sa označovania energetickej účinnosti a ekodizajnu zo strany výrobcov a predajcov znižuje prínos politiky

55 Dohľad nad trhom je vo výlučnej právomoci členských štátov. Členské štáty by mali dodržiavať nariadenie o dohľade nad trhom EÚ³². Orgány dohľadu nad trhom majú zodpovednosť kontrolovať, či výrobky predávané v ich krajine spĺňajú právne predpisy. Hoci určité mimovládne organizácie na ochranu spotrebiteľov vykonávajú inšpekcie v predajniach a testy výrobkov, nemajú právomoc presadzovať uvedené nariadenie; to je v kompetencii orgánov dohľadu nad trhom.

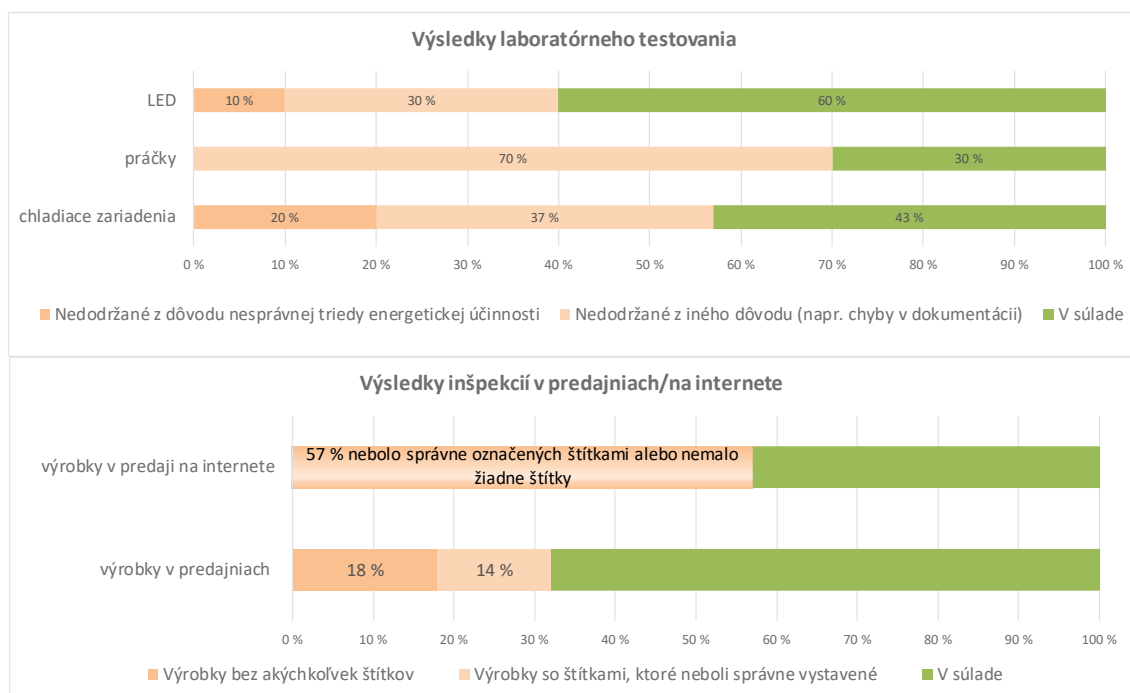
56 Pre spotrebiteľov je ťažšie robiť kvalifikované rozhodnutia, keď energetické štítky nie sú v predajniach náležite vystavené. Nesprávne štítky môžu spotrebiteľov zavádzať ku kúpe výrobkov, ktoré spotrebúvajú viac energie alebo ktoré majú nižší výkon, ako sa uvádza. Zástupcovia priemyslu vyzývajú k lepšiemu presadzovaniu nariadenia³³, aby sa dosiahli prínosy politiky.

³² Nariadenie (ES) č. 765/2008.

³³ Spoločný list zástupcov priemyslu o ekodizajne, 2018.

57 V rámci projektov v oblasti dohľadu nad trhom financovaných z prostriedkov EÚ sa od roku 2009 financujú inšpekcie v predajniach a laboratórne testy s cieľom skontrolovať, či sú pri výrobkoch splnené požiadavky na ekodizajn a označovanie energetickej účinnosti a či je správne uvedená ich trieda energetickej účinnosti. Preukázalo sa pri tom, že nedodržiavanie právnych predpisov je stále významný problém. Povaha a miera nedodržania predpisov sa líši v závislosti od typu kontrolovaného výrobku a použitej inšpekčnej metódy (zistenia z projektov sú uvedené v *ilustrácii 10*). Keďže tieto projekty boli často zamerané na modely výrobkov, pri ktorých bola väčšia pravdepodobnosť nedodržania predpisov, miery nedodržania predpisov uvedené v ilustrácii nemožno extrapolovať na všetky skupiny výrobkov ani na celý trh EÚ.

Ilustrácia 10 – Zistenia z projektov financovaných z prostriedkov EÚ

Zdroj: EDA, na základe príslušných záverečných správ z projektov financovaných z prostriedkov EÚ.

58 Komisia v roku 2019 na základe výsledkov projektov EÚ a dodatočných údajov od členských štátov odhadla³⁴, že pravidlá neboli dodržané pri celkovo približne 10 – 25 % výrobkov predávaných na trhu, v dôsledku čoho sa úspory energie znížili o zhruba 10 %. Komisia nebola schopná poskytnúť analýzu týchto údajov. Zodpovedalo by to kombinovanej ročnej spotrebe energie Švédska a Maďarska. Odhadovaná strata úspor energie v dôsledku nedodržaných pravidiel predstavuje 174,8 TWh/rok do roku 2020, čo zhruba zodpovedá konečnej spotrebe elektriny Švédska a Maďarska spolu, ktorá podľa údajov Eurostatu z roku 2017 dosahuje 170 TWh/rok. Ministerstvo životného prostredia, potravín a vidieckych záležitostí Spojeného kráľovstva (Defra) v štúdiu z roku 2011 odhadlo, že vplyv³⁵ nedodržania pravidiel výrobcami a predajcami na úspory energie predstavoval 6,2 %, upozornilo však, ide o veľmi opatrný odhad.

59 Účinné presadzovanie nariadenia by pomohlo obmedziť takéto straty. Skupina orgánov dohľadu nad trhom v štúdiu³⁶ založenej na údajoch zozbieraných v rokoch 2011 až 2013 odhadla, že každé euro investované do dohľadu nad trhom zaistilo úsporu vo výške 13 EUR vďaka tomu, že sa zlepšila energetická účinnosť. Dospeli k záveru, že návratnosť investície je dostatočne vysoká na to, aby sa potvrdilo, že dohľad nad trhom je nákladovo účinný. Ak by napríklad všetky severské krajiny (Island, Fínsko, Nórsko, Švédsko a Dánsko) vykonávali optimálny dohľad nad trhom s dodatočnými nákladmi vo výške 2,1 mil. EUR, ročne by sa ušetrilo 168 GWh energie, čo by pre spotrebiteľov v súvislosti s 13 posudzovanými skupinami výrobkov znamenalo ročné úspory vo výške 28 mil. EUR. Ďalšia štúdia³⁷ obsahovala odhad, že čistý prínos prísnejšieho systému dohľadu nad trhom by predstavoval zhruba 164 mil. GBP za desať rokov, a to len v samotnom Spojenom kráľovstve. V ďalších

³⁴ *New energy efficiency labels explained* (Vysvetlenie nových energetických štítkov), Európska komisia, 2019.

³⁵ *Impact Assessment of the compliance & enforcement regime of the Energy-Using Products (EuP) & Energy Labelling Dir.* (Posúdenie vplyvu režimu dodržiavania a presadzovania smernice o výrobkoch využívajúcich energiu a smernice o označovaní energetickej účinnosti), Defra, 2009.

³⁶ *The Nordic Ecodesign Effect Project, Estimating benefits of Nordic market surveillance of Ecodesign and energy labelling* (Severský projekt účinku ekodizajnu: odhad prínosov severského dohľadu nad trhom v súvislosti s ekodizajnom a označovaním energetickej účinnosti), Troels Fjordbak Larsen, 2015.

³⁷ *Impact Assessment of the compliance & enforcement regime of the Energy-Using Products (EuP) & Energy Labelling Dir.* (Posúdenie vplyvu režimu dodržiavania a presadzovania smernice o výrobkoch využívajúcich energiu a smernice o označovaní energetickej účinnosti), Defra, 2009.

štúdiách sa preukázalo, že dohľad nad trhom a testovanie možno vykonávať systematickým, účinným a nákladovo efektívnym spôsobom³⁸.

EÚ poskytla nástroje na podporu orgánov dohľadu nad trhom, ktoré mali obmedzený vplyv na ekodizajn a označovanie energetickej účinnosti

60 S cieľom zlepšiť mieru dodržiavania právnych predpisov o ekodizajne a označovaní energetickej účinnosti by orgány dohľadu nad trhom mali vykonávať účinný dohľad nad trhom. V nariadení o dohľade nad trhom sa nešpecifikuje, aká miera činností dohľadu nad trhom sa vyžaduje, len to, že orgány dohľadu nad trhom by mali vykonávať „primerané“ kontroly v „primeranom“ rozsahu. Členské štáty by mali vypracúvať, vykonávať a pravidelne aktualizovať svoje programy pre dohľad nad trhom a zasielať ich Komisii.

61 Podľa správ predložených Komisii sa počet výrobkov, ktoré sú každý rok predmetom inšpekcie v jednotlivých členských štátoch, pohybuje od menej než 20 do viac než 100 000. Výklad týchto údajov je zložitý, pretože definícia „inšpekcie“ je všeobecná. V rôznych členských štátoch môže inšpekcia zahŕňať jednu z týchto kontrol alebo kombináciu viacerých:

- vizuálna kontrola v predajni alebo online (napr. s cieľom skontrolovať, či je štítok vystavený alebo či má výrobok označenie „CE“),
- kontrola dokladov k výrobku (napr. s cieľom skontrolovať, či informačný hárok k výrobku obsahuje príslušné odkazy na právny predpis a požadované technické informácie),
- laboratórny test výrobku s cieľom skontrolovať, či boli pri ňom splnené požiadavky týkajúce sa ekodizajnu, ako je spotreba energie a pravdivosť informácií na štítku.

³⁸ Pozri napríklad: ATLETE I, *Appliance Testing for Energy Label Evaluation Publishable result-oriented report* (Testovanie spotrebičov na účely vyhodnotenia označovania energetickej účinnosti – správa zameraná na výsledky, určená na uverejnenie), 2011; ATLETE II, *Appliance Testing for Washing Machines Energy Label & Ecodesign Evaluation, publishable result-oriented report* (Testovanie spotrebičov na účely vyhodnotenia označovania energetickej účinnosti a ekodizajnu práčok – správa zameraná na výsledky, určená na uverejnenie), 2014.

62 Jednotlivé typy kontrol majú rôzny účel. Kontrola vystavenia štítkov v predajniach pomáha zabezpečiť, aby boli spotrebitelia riadne informovaní o vlastnostiach výrobku, o ktorý majú záujem. Politika označovania energetickej účinnosti nemôže byť účinná, ak štítky nie sú vystavené. Pri dokladových kontrolách sa môže zistiť nesúlad s informačnými požiadavkami a identifikovať, pri ktorých výrobkoch je potrebné laboratórne testovanie. Zistili sme, že typ a rozsah inšpekcií a dokladových kontrol sa v členských štátoch a orgánoch, ktoré sme navštívili, značne odlišovali, ako je uvedené v [rámcu 3](#).

Rámček 3

Kontroly v predajniach a dokladové kontroly v štyroch členských štátoch

S cieľom skontrolovať, či sú štítky náležite vystavené, orgány vo Francúzsku zodpovedné za označovanie energetickej účinnosti kontrolujú stovky obchodov po celej krajine i online. Naproti tomu orgán zodpovedný za ekodizajn nevykonával žiadne kontroly. Orgán dohľadu nad trhom vo Švédsku zameral v posledných rokoch svoje kontroly na vystavenie energetických štítkov na výrobkoch predávaných online. Poľské orgány dohľadu nad trhom na druhej strane nevykonávajú žiadne kontroly online, každý rok však skontrolujú zhruba 200 modelov výrobkov. V Luxembursku orgán dohľadu nad trhom vykonal jednu inšpekčnú kampaň v rôznych predajniach po celej krajine a v online obchodoch, ktorá však bola zameraná len na práčky.

63 Komisia zastáva názor, že laboratórne testovanie je jediný spôsob, ako overiť, či výrobok spĺňa požiadavky týkajúce sa energetickej účinnosti a výkonu a či je energetický štítok správny³⁹. Testovanie môže byť nákladné, v závislosti od vybraného výrobku a laboratória, a môže stáť stovky až tisícky eur za výrobok. Orgány dohľadu nad trhom v mnohých prípadoch výrobok kúpia a zaplatia za laboratórny test. Na potvrdenie podozrenia z porušenia pravidiel je potrebné otestovať tri kusy výrobku. Pri drahých výrobkoch ako televízory, kotly alebo chladničky to môže vyjsť draho. Zistili sme, že počet laboratórnych testov vykonávaných orgánmi dohľadu nad trhom, ktoré sme navštívili, bol tiež rôzny, ako je uvedené v [rámcu 4](#).

³⁹ COM(2015) 345 final.

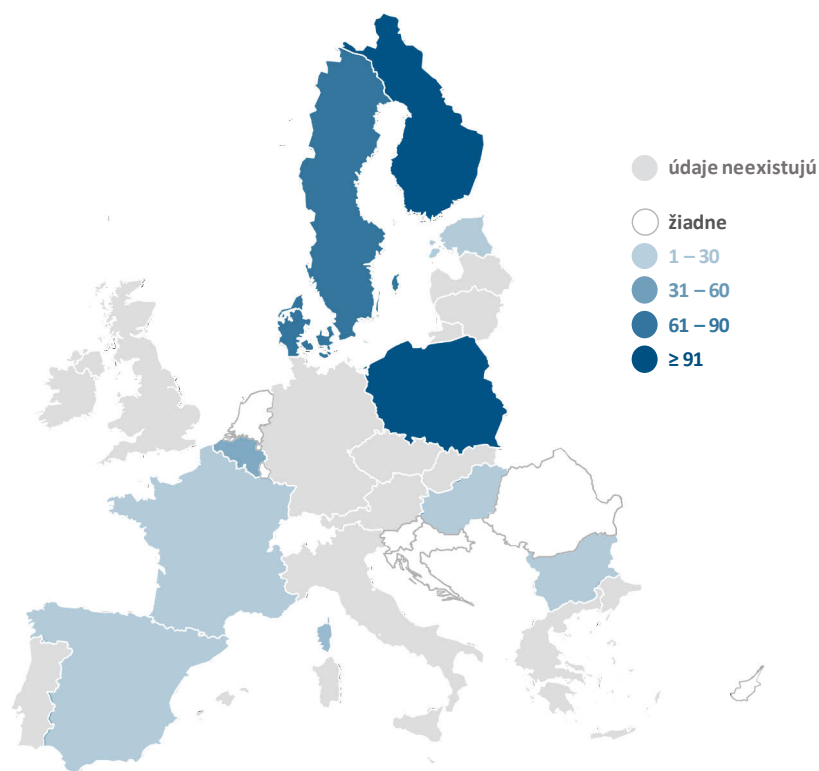
Rámček 4

Laboratórne testy v štyroch členských štátoch

Švédsky orgán dohľadu nad trhom prevádzkuje laboratórium vo vlastných priestoroch a každý rok testuje okolo 70 rôznych druhov výrobkov. V Poľsku príslušný orgán dohľadu nad trhom testuje každý rok vo svojom laboratóriu približne 100 televízorov, jednoduchých set-top boxov, počítačov, externých zdrojov napájania a domácich a kancelárskych spotrebičov (len na overenie spotreby v pohotovostnom režime), ale iné druhy výrobkov zvyčajne netestuje. Vo Francúzsku orgán dohľadu nad trhom zodpovedný za kontroly energetických štítkov kontroluje v laboratóriu každoročne triedu energetickej účinnosti pri menej než 10 výrobkoch. Orgán zodpovedný za ekodizajn nevykonáva žiadne typy laboratórnych testov. V Luxembursku začal orgán testovať výrobky v roku 2018 a do júna 2019 otestoval 13 chladničiek.

64 *Ilustrácia 11* poskytuje prehľad počtu laboratórnych testov vykonaných orgánmi dohľadu nad trhom a oznámených Komisii za rok 2016.

Ilustrácia 11 – Počet laboratórnych testov vykonaných orgánmi dohľadu nad trhom (na základe najaktuálnejších údajov vykázaných Komisiu, 2016)

Zdroj: EDA, na základe správ členských štátov o dohľade nad trhom.

65 Komisia poskytuje podporu orgánom dohľadu nad trhom, a konkrétne:

- uľahčuje organizáciu tzv. skupín pre administratívnu spoluprácu, siete orgánov dohľadu nad trhom, ktoré zasadajú dvakrát ročne, aby si vymenili skúsenosti a poznatky,
- uverejňuje usmernenia a osvedčené postupy týkajúce sa dohľadu nad trhom všeobecne, ako aj k právnym predpisom pre konkrétne výrobky,
- v spolupráci s orgánmi dohľadu nad trhom vydáva konsolidovanú zbierku často kladených otázok, ktorá poskytuje odpovede na najčastejšie problémy, s ktorými sa orgány dohľadu nad trhom pri jednotlivých výrobkoch stretávajú,
- prevádzkuje dve databázy na šírenie relevantných informácií, pozri [ilustráciu 12](#),
- poskytuje financovanie na projekty zamerané na posilnenie dohľadu nad trhom.

66 Dve databázy, ktoré prevádzkuje Komisia na uľahčenie spolupráce⁴⁰ medzi orgánmi dohľadu nad trhom a na podporu ich činnosti, sú opísané v [ilustrácii 12](#).

⁴⁰ Článok 24 nariadenia (EÚ) č. 765/2008 týkajúci sa zásad spolupráce medzi členskými štátmi a Komisiou.

Ilustrácia 12 – Úloha Informačného a komunikačného systému pre dohľad nad trhom (ICSMS) a Európskej databázy výrobkov s energetickým označením (EPREL)

ICSMS	EPREL
• Databáza je v prevádzke a orgánom dohľadu nad trhom umožňuje: • vložiť výsledky svojich inšpekcií a laboratórnych testov, • využívať výsledky inšpekcií a laboratórnych testov iných subjektov na prijatie nápravných opatrení voči výrobkom, ktoré nie sú v súlade s pravidlami, • predísť dvojitej práci tým, že neotestujú výrobky, pri ktorých už iný orgán dohľadu nad trhom zistil, že sú v súlade s pravidlami.	• Databáza je vo fáze vývoja a jej cieľom bude poskytovať: • orgánom dohľadu nad trhom technické informácie o výrobkoch vložené výrobcami, • verejnosti informácie o výrobkoch a ich energetických štítkoch, • Komisii aktuálne informácie o energetickej účinnosti výrobkov na účely preskúmania energetických štítkov.

Zdroj: EDA.

67 Komisia a členské štáty uznali, že systém ICSMS má značné medzery, pokiaľ ide o údaje, a že vykázané údaje nie sú jednotné. Zistili sme tieto nedostatky:

- **Osem členských štátov nevkladá informácie o svojej činnosti v oblasti ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti.** Od roku 2021 budú orgány dohľadu nad trhom povinné systematicky vykazovať svoju činnosť s pomocou systému ICSMS.
- **Vyhľadávanie výsledku za určitý model výrobku je zložité.** Výrobcovia často používajú pre výrobky na rôznych trhoch odlišné identifikačné čísla a databáza neobsahuje zodpovedajúce identifikačné čísla. V dôsledku toho je možné, že výsledky ekvivalentného modelu sa nedajú využiť, pretože ich nemožno identifikovať.
- **Orgány dohľadu nad trhom používajú na oznamovanie výsledkov svojich inšpekcií rôzne postupy.** Napríklad niektoré vkladajú len modely, ktoré nie sú v súlade s pravidlami, iné poskytujú všetky svoje výsledky. Niektoré orgány zaraďujú svoje inšpekcie do všeobecnej kategórie „ekodizajn“ alebo „označovanie energetickej účinnosti“, a nie podľa konkrétneho právneho predpisu pre daný výrobok. Vyhľadávanie vo výsledkoch je preto ťažšie.

- **V systéme nie sú vopred určené políčka, v ktorých by sa rozlíšilo nedodržanie pravidiel v dokumentácii napríklad od nesprávnej spotreby energie či nesprávnej triedy energetickej účinnosti.** Informácie o nedodržaní pravidiel v súvislosti s výrobkami preto orgánom dohľadu nad trhom neumožňuje identifikovať typ porušenia pravidiel.
- **Správy o laboratórnych testoch vložené orgánmi dohľadu nad trhom nie sú štandardizované a sú dostupné v pôvodných jazykoch a bez funkcie prekladu.** Orgány dohľadu nad trhom nevkladajú správy o testoch do systému v každom prípade, uvedú však, že sa test vykonal.

68 Od roku 2016 Komisia spolupracuje s členskými štátmi na aktualizácii spôsobu vykazovania údajov v systéme ICSMS v súvislosti s ekodizajnom a označovaním energetickej účinnosti. Do vypracovania tejto správy (jeseň 2019) to nevedlo k žiadnym zmenám v koncepcii systému.

69 Každý orgán dohľadu nad trhom sa môže rozhodnúť, do akej miery bude na podporu svojich činností využívať informácie dostupné v systéme ICSMS. Orgán dohľadu nad trhom zodpovedný za dohľad nad dodržiavaním nariadenia o ekodizajne vo Francúzsku, ktorý sme navštívili, nikdy nenahliadal do informácií, ktoré do systému ICSMS vložili iné orgány dohľadu. Ostatné orgány dohľadu nad trhom, ktoré sme navštívili, uviedli, že databázu využívali zriedkakedy na to, aby prešetrili alebo prijali nápravné opatrenia v prípadoch nedodržania pravidiel zistených ostatnými členskými štátmi, ktoré zasiahli aj ich vlastný trh. Informácie nevyužívali ani na to, aby predišli zdvojeniu kontrol daných výrobkov. V niektorých prípadoch môžu vnútroštátne právne predpisy orgánom dohľadu nad trhom brániť vo využívaní informácií od iných subjektov na prijatie nápravných opatrení na ich vlastnom trhu – to bol prípad Poľska a Francúzska (pokiaľ to nie je súčasťou kampane EÚ).

70 Podľa nariadenia o označovaní energetickej účinnosti by mali dodávateľia od 1. januára 2019 zadávať informácie do databázy výrobkov EPREL vždy, keď sa nový model uvedie na trh. Komisia mala databázu sprístupniť orgánom dohľadu nad trhom a verejnosti⁴¹, do konania auditu však k tomu nedošlo.

⁴¹ Článok 12 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369, ktorým sa stanovuje rámec pre energetické označovanie a zrušuje smernica 2010/30/EÚ.

Projekty v oblasti dohľadu nad trhom financované z prostriedkov EÚ sú užitočné, poskytujú však len dočasné riešenie pre opakujúcu sa potrebu

71 Komisia dospela v roku 2015 k záveru, že vo väčšine členských štátov sa dohľad nad trhom vykonával v malom rozsahu⁴² a že je potrebné zvýšiť spoluprácu. Za posledné desaťročie financovala prostredníctvom grantov z programu Inteligentná energia – Európa a programu Horizont 2020 desať projektov týkajúcich sa dohľadu nad trhom v súvislosti s ekodizajnom a označovaním energetickej účinnosti s celkovým rozpočtom vo výške 19,5 mil. EUR a príspevkom EÚ vo výške 15 mil. EUR. Niektoré z týchto projektov⁴³ riadili orgány dohľadu nad trhom.

72 Naša analýza potvrdzuje pozitívne výsledky týchto projektov. Projekty umožnili financovať konkrétne kampane na testovanie skupín výrobkov, ktorých testovanie je nákladnejšie a ktoré by orgány dohľadu nad trhom spravidla samy netestovali. Boli reakciou na potrebu zvýšiť počet inšpekcií a laboratórnych testov a zároveň uľahčovali spoluprácu v EÚ. Vypracovali sa v rámci nich usmernenia k osvedčeným postupom a vzdelávacie moduly, ktoré orgánom dohľadu nad trhom pomohli rozvinúť ich vlastné poznatky a expertízu vrátane nových tém ako predchádzanie obchádzaniu pravidiel.

73 Z údajov dostupných o činnostiach v rámci dohľadu nad trhom v EÚ jasne nevyplyva, že by sa takéto činnosti vykonávané mimo projektov EÚ vďaka projektom zlepšili. Hoci sú dostupné programy dohľadu nad trhom pomerne stručné, žiadny z orgánov dohľadu nad trhom po účasti na projektoch EÚ nevykazujú zmeny či zlepšenia pri svojej práci ani väčší počet laboratórnych testov vykonaných mimo projektov EÚ. V súvislosti s nepretržitosťou financovania EÚ na tieto činnosti od roku 2012 – ktorú dokazuje skutočnosť, že po ukončení jedného projektu naň nadväzuje ďalší – vzniká riziko, že členské štáty sa pri plnení vnútroštátnych povinností spojených s dohľadom nad trhom v tejto oblasti spoliehajú na financovanie poskytované na úrovni EÚ. Projekty EÚ tak poskytujú dočasné riešenie pre opakujúcu sa potrebu.

⁴² COM(2015) 345 final.

⁴³ *European Eco-design Compliance Project* (Európsky projekt na zabezpečenie súladu s požiadavkami ekodizajnu) ([ECOPLIANT](#)), *Energy Efficiency Compliant Products* (Výrobky v súlade s požiadavkami týkajúcimi sa energetickej účinnosti) ([EEPLIANT I a II](#)), *Anti-circumvention of Standards for Better Market Surveillance* (Opatrenia na boj proti obchádzaniu noriem na účely lepšieho dohľadu nad trhom) ([ANTICSS](#)).

Závery a odporúčania

74 Posudzovali sme, či opatrenia EÚ týkajúce sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti energetickými štítkami prispievajú k jej cieľom v oblasti energetickej účinnosti a životného prostredia. Dospeli sme k záveru, že opatrenia EÚ účinne prispeli k cieľom politiky týkajúcej sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti. Túto účinnosť však znižujú značné oneskorenia a nedodržiavanie predpisov zo strany výrobcov a predajcov.

75 Zistili sme, že vykonávacie opatrenia v súčasnosti pokrývajú väčšinu výrobkov s najväčším potenciálom úspory energie a vzťahujú sa na takmer celú spotrebu energie v domácnostiach a viac než polovicu spotreby energie v sektoroch priemyslu a služieb. Na rozhodnutie o tom, ktoré výrobky sa budú prioritne regulovať alebo sa preskúmajú, Komisia okrem toho použila primerané a transparentné metodiky (body 24 – 27).

76 Regulačný proces je dlhý a čiastočným dôvodom je technická komplexnosť právnych predpisov a potreba dôkladne konzultovať so zainteresovanými stranami. Zistili sme však, že niektorým oneskoreniam sa dalo vyhnúť. Dlhé zdržania obmedzujú vplyv politiky, pretože požiadavky týkajúce sa ekodizajnu začnú zaostávať za technologickým pokrokom a energetické štítky spotrebiteľom prestanú pomáhať pri rozlišovaní výrobkov. Keďže sa Komisia rozhodla prijať opatrenia vo forme balíka, prestala prijímať právne predpisy pre konkrétne výrobky v momente, keď sú pripravené (body 28 – 37).

77 Zistili sme, že Komisia robí kroky na zlepšenie energetických štítkov, potrvá však ešte niekoľko rokov, kým budú zmeny viditeľné pre spotrebiteľov (body 38 – 42). Komisia zahrnula do svojich najnovších návrhov koncepcie obehového hospodárstva. Hoci je spôsob, akým ich posúdila a začlenila, *ad hoc*, Komisia začala proces vypracúvania štandardného prístupu k posúdeniu (body 43 – 45).

Odporúčanie 1 – Zlepšiť regulačný proces

Na zlepšenie regulačného procesu by Komisia mala:

- a) stanoviť a uplatňovať štandardný prístup k prieskumným štúdiám s cieľom vyhnúť sa potrebe vypracovať dodatočné štúdie;
- b) vytvoriť štandardný metodický rámec, ktorý by sa vzťahoval na požiadavky týkajúce sa obehového hospodárstva a ktorý by sa uplatňoval pri prípravných a prieskumných štúdiách tak, aby sa ich zistenia mohli prezentovať v skorej fáze procesu konzultácií;
- c) prijať vykonávacie opatrenia v čase, keď sú pripravené, a nie vtedy, keď je dokončený celý balík opatrení;
- d) pravidelnejšie vyhodnocovať údaje o trhu s cieľom okamžite aktualizovať požiadavky týkajúce sa energetickej účinnosti a štítkov, ktoré už nie sú relevantné, a to predovšetkým pri výrobkoch založených na rýchlo sa vyvíjajúcich technológiách, ako sú informačné a komunikačné technológie.

Termín: december 2021

78 Vyúčtovanie vplyvu ekodizajnu je transparentný proces, ktorý zainteresovaným stranám a tvorcom politík poskytuje užitočné údaje o výsledkoch politiky týkajúcej sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti. Zistili sme však, že v dôsledku súčasnej metodiky uplatňovanej pri vyúčtovaní vplyvu sa výsledok politiky nadhodnocuje. Nedodržanie pravidiel ani oneskorenia pri vykonávaní sa neberú do úvahy. Vyúčtovanie vplyvu vychádza z rozdielu medzi dvomi dlhodobými scenármi a majú naň vplyv rozdiely medzi skutočnou spotrebou energie a niekedy nereálnymi odhadmi na základe harmonizovaných noriem (body 46 – 53).

Odporúčanie 2 – Zlepšiť vyúčtovanie vplyvu

Komisia by sa mala:

- a) zlepšiť predpoklady, na ktorých je postavené vyúčtovanie vplyvu, a najmä brať do úvahy nedodržanie pravidiel, oneskorenia pri vykonávaní a odchýlky medzi spotrebou energie vyčíslenou na základe harmonizovaných noriem a skutočnou spotrebou;

- b) posúdiť priestor na vyhodnotenie výsledkov politiky s pomocou metodiky založenej na vzorkách na meranie objemu energie skutočne spotrebovanej konečnými používateľmi s cieľom zvýšiť presnosť modelu vyúčtovania;
- c) v správe o posúdení pokroku členských štátov vyčíslieť podiel politiky na plnení cieľa energetickej účinnosti na rok 2020.

Termín: december 2021

79 Na základe dostupných údajov sme zistili, že nedodržiavanie predpisov zo strany výrobcov a predajcov je stále významný problém. V laboratóriách sa testoval pomerne malý počet modelov výrobkov a členské štáty, ktoré sme navštívili, nevyužívali výsledky iných členských štátov na vykonanie opatrení na presadzovanie pravidiel. Spotrebitelia v Európe preto nie sú chránení rovnako (body 55 – 69).

80 Komisia zohráva dôležitú úlohu pri uľahčovaní spolupráce, čo orgánom dohľadu nad trhom pomáha plniť si svoje povinnosti. Systém ICSMS, prevádzkovaný Komisiou, umožňuje spoluprácu tým, že si orgány dohľadu nad trhom môžu prostredníctvom neho poskytovať výsledky inšpekcií. Treba ho však vylepšiť, aby sa zvýšila jeho účinnosť. Komisia sa oneskoruje s vytváraním databázy EPREL, ktorá v čase auditu ešte nebola orgánom dohľadu prístupná. Projekty financované z prostriedkov EÚ zabezpečili výsledky, no nie je jasné, či priniesli udržateľné zmeny v spôsobe dohľadu nad trhom (body 65 – 73).

Odporúčanie 3 – Uľahčiť spoluprácu medzi orgánmi dohľadu nad trhom

S cieľom zlepšiť činnosti v rámci dohľadu nad trhom a uľahčiť výmenu informácií medzi orgánmi dohľadu nad trhom

by Komisia mala:

- a) zlepšiť systém ICSMS s cieľom uľahčiť spoluprácu medzi orgánmi dohľadu nad trhom, napríklad umožnením rýchlej identifikácie zodpovedajúcich čísiel modelov výrobkov prostredníctvom prepojenia s databázou EPREL;

Termín: december 2020

- b) na požiadanie poskytovať odborné vzdelávanie online pre orgány dohľadu nad trhom s cieľom podnietiť využívanie systému ICSMS na podporu ich činnosti;

Termín: december 2020

- c) posúdiť, do akej miery si orgány dohľadu nad trhom osvojili osvedčené postupy v súvislosti s činnosťami dohľadu nad trhom identifikované v rámci projektov financovaných z prostriedkov EÚ vrátane vykonávania nákladovo účinných inšpekcií.

Termín: apríl 2022

Túto správu prijala komora I, ktorej predsedá Nikolaos Milionis, člen Dvora audítorov, v Luxemburgu na svojom zasadnutí dňa 4. decembra 2019.

Za Dvor audítorov

Klaus-Heiner Lehne
predseda

Glosár

Dohľad nad trhom: Monitorovanie a testovanie vykonávané verejnými orgánmi s cieľom zistiť, do akej miery sa pri výrobkoch dodržiavajú platné právne predpisy, ako sú požiadavky týkajúce sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti.

Ekodizajn: Začlenenie environmentálnych aspektov do koncepcie výrobku s cieľom zlepšiť jeho environmentálne vlastnosti počas celého životného cyklu.

Energetická účinnosť: Pomer medzi výstupom systému alebo spotrebiča a spotrebovanou energiou.

Energetický štítok: Informácia o spotrebe energie a triede energetickej účinnosti, ktorá musí sprevádzať predaj akéhokoľvek výrobku, na ktorý sa vzťahuje opatrenie týkajúce sa označovania energetickej účinnosti.

Opravitelnosť: Potenciál vrátiť výrobok do funkčného stavu.

Orgány dohľadu nad trhom: Vnútroštátny subjekt zodpovedný za kontrolu toho, či sa pri výrobkoch na trhu v členskom štáte dodržiavajú platné právne predpisy, ako sú požiadavky týkajúce sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti.

Recyklovateľnosť: Potenciál znovu spracovať a/alebo znovu využiť odpadový materiál.

Trieda energetickej účinnosti: Jedna zo siedmich kategórií (od A po G) označujúca energetickú účinnosť výrobku.

Trvácnosť: Schopnosť zariadenia alebo materiálu odolávať opotrebovaniu, tlaku alebo poškodeniu a zachovať si tak funkčnosť bez nehospodárnej údržby či opravy.

Vyúčtovanie vplyvu ekodizajnu: Metodika na monitorovanie a vykazovanie vplyvu opatrení v oblasti ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti na spotrebu energie, pracovné miesta, technologický rozvoj a príjmy v priemysle.

ODPOVEDE KOMISIE NA OSOBITNÚ SPRÁVU EURÓPSKEHO DVORA AUDÍTOROV
„OPATRENIA EÚ TÝKAJÚCE SA EKODIZAJNU A OZNAČOVANIA ENERGETICKEJ
ÚČINNOSTI: DÔLEŽITÝ PRÍSPEVOK K VÄČŠEJ ÚČINNOSTI, KTORÝ VŠAK
OBMEDZUJÚ ZNAČNÉ ONESKORENIA A NEDODRŽIAVANIE PREDPISOV“

ZHRNUTIE

I. Komisia uznáva význam prínosu k väčšej energetickej účinnosti, ktorý sa dosiahol prostredníctvom opatrení EÚ v oblasti ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti, ako uvádza Európsky dvor audítorov. Právne predpisy v tejto oblasti sú prospešné pre spotrebiteľov, priemyselné odvetvie aj životné prostredie. Vzhľadom na dôležitý dosah, ktorý tento politika má, Komisia sleduje priamočiary regulačný postup vrátane rozsiahlych konzultácií so zainteresovanými stranami, podrobnej analýzy nákladov a prínosov a politickej kontroly. V posledných rokoch sa tento postup z rozličných dôvodov predĺžil, čo mohlo viesť k premeškaným príležitostiam na úspory energií. Súčasne treba zdôrazniť, že overovanie toho, či výrobky predávané na území členských štátov spĺňajú platné požiadavky, je úlohou samotných členských štátov. Na trhu EÚ sa však stále nachádzajú mnohé nevyhovujúce výrobky, čo znižuje účinnosť nariadení. Cieľom nového nariadenia (EÚ) 2019/1020 o dohľade nad trhom je túto situáciu napraviť.

X. Informačný a komunikačný systém pre dohľad nad trhom (ICSMS) umožňuje vnútroštátnym orgánom dohľadu nad trhom uchovávať výsledky inšpekcií, zatiaľ registračná databáza výrobkov zriadená podľa rámcového nariadenia o energetickom označovaní od výrobcov a dovozcov vyžaduje nahratie údajov o výrobkoch, ktoré umiestňujú na trh Únie.

XI. Komisia sa domnieva, že projekty financované EÚ viedli k udržateľným prevádzkovým zlepšeniam pri mnohých vnútroštátnych orgánoch dohľadu nad trhom, uznáva však, že v niektorých prípadoch poskytli len dočasné riešenie pre opakujúce sa potreby.

PRIPOMIENKY

34. Komisia sa domnieva, že počiatočné prieskumné štúdie obsahovali potrebné informácie na vypracovanie legislatívnych návrhov. Pokiaľ však ide o displeje, zhromaždenie dodatočných údajov si vyžiadali iné faktory (napr. faktory súvisiace s revíziou smernice o označovaní energetickými štítkami).

Pri chladničkách sa na základe počiatočnej štúdie so širokým zameraním uskutočnila hĺbková prieskumná štúdia. Doplnená bola o štúdiu špeciálne zameranú na plytvanie potravinami, ktorá prebiehala súčasne a nespôsobila žiadne dodatočné omeškanie.

49. Tretia zarážka: Hoci Komisia uznáva, že harmonizované normy nie vždy zodpovedajú skutočnej spotrebe energie v reálnych podmienkach, vyvíja sa nepretržité úsilie o aktualizáciu takýchto noriem v záujme toho, aby lepšie odzrkadľovali skutočné používanie. Napríklad pri novej norme pre umývačky riadu sa skúšobné zaťaženie zmenilo tak, aby lepšie zodpovedalo spotrebiteľskému využívaniu, pričom sa do neho zahrnuli predmety z plastu, hrnčeky na kávu, hrnce z nehrdzavejúcej ocele a sklené misy. Testovacie podmienky a postupy musia zároveň spĺňať aj iné, rovnako dôležité kritériá, ako je presnosť, spoľahlivosť a reprodukovateľnosť. Medzi všetkými uvedenými kritériami sa musí udržať rovnováha.

Spoločná odpoveď na body 67 a 68.

Kvalita údajov (a teda aj efektívnosť) systému ICSMS je v plnej miere závislá od orgánov dohľadu nad trhom.

Systém ICSMS je vybavený komplexným vyhľadávacím mechanizmom, ktorý umožňuje vyhľadávanie podľa rozličných parametrov. Informácie o číslach pre ten istý model výrobku musia poskytovať hospodárske subjekty. Žiada sa od nich, aby tieto informácie vkladali do Európskej databázy výrobkov s energetickým označením (EPREL), pričom databáza EPREL a systém ICSMS sú pomocou odkazov prepojené.

Systém ICSMS má dátové polia pre rozličné aspekty zhody vrátane poľa na určenie úrovne rizika v rozmedzí od žiadneho rizika až po závažné riziko, s možnosťou poskytnúť dodatočné súvisiace informácie. Komisia uverejnila metodológiu posudzovania rizika, v ktorej je vysvetlené o. i. aj to, ako možno riziko posúdiť z hľadiska verejného záujmu iného ako bezpečnosť.

S členskými štátmi prebieha diskusia s cieľom pochopiť, ako by sa dala povaha nevyhnutných zmien systému ICSMS, pokiaľ ide o ekodizajn a označovanie energetickej účinnosti, vylepšiť. Vzhľadom na nízky stupeň využitia systému ICSMS v oblasti ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti však nie sú takéto zmeny v súčasnosti hlavnou prioritou rozvoja tohto systému.

Skutočnosť, že správy o laboratórnych testoch nie sú štandardizované, spôsobujú rozličné postupy rôznych orgánov. Keďže správy o laboratórnych testoch sú v podobe súborov a nie preddefinovaných dátových polí, automatický preklad je sťažený.

73. Z vyjadrení v rámci správ k príslušným projektom vyplýva, že mnoho zapojených orgánov dohľadu nad trhom využíva osvedčené postupy a odporúčania formulované v rámci projektov. Činnosti v súvislosti s vykonávaním laboratórnych testov mimo projektov EÚ závisia od rozpočtov vnútroštátnych orgánov dohľadu nad trhom.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Odporúčanie 1 – Zlepšiť regulačný proces

Komisia prijíma odporúčania a) a b).

Komisia začala s revíziou metodiky pre ekodizajn energeticky významných výrobkov (MEErP) a do tejto revízie má v úmysle zahrnúť aj tieto aspekty. Komisia vydala žiadosť o normalizáciu v súvislosti s požiadavkami na efektívnosť materiálov, ktorá je spoločným základom pre vypracovanie špecifických noriem pre jednotlivé výrobky, pokiaľ ide o aspekty obehového hospodárstva. Niektoré z týchto noriem už boli dokončené, zatiaľ čo iné sa očakávajú v blízkej budúcnosti. V pracovnom pláne v oblasti ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti na roky 2020 – 2024 sa bude otázkam obehového hospodárstva venovať dodatočná pozornosť.

Komisia neprijíma odporúčanie c). Komisia sa rozhodla prijať opatrenia v oblasti ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti oznámené v rámci pracovného plánu pre ekodizajn na roky 2016 – 2019 ako balík, aby preukázala a zdôraznila celkový prínos takýchto opatrení k cieľom EÚ v oblasti klímy, energetiky a obehového hospodárstva. Komisia nemôže v tomto štádiu vopred určiť, aká bude jej pozícia, pokiaľ ide o akékoľvek budúce opatrenia.

Komisia prijíma odporúčanie d). Pokiaľ ide konkrétne o produkty informačných a komunikačných technológií (IKT), Komisia spustila štúdiu zameranú na identifikáciu tých výrobkov, v prípade ktorých je súčasný proces primeraný, a na navrhnutie politických možností (vrátane možných nových politických nástrojov) pre ostatné produkty IKT.

Odporúčanie 2 – Zlepšiť vyúčtovanie vplyvu

Komisia prijíma odporúčanie a). Komisia prijme opatrenia v rámci svojej budúcej činnosti v oblasti vyúčtovania vplyvu s cieľom vyvodiť dôsledky z nesúladu a oneskorení pri vykonávaní. Komisia si je plne vedomá problému odchýlok medzi spotrebou energie vyčíslenou na základe harmonizovaných noriem a skutočnou spotrebou a značné úsilie vkladá do vypracovania noriem, ktoré vernejšie odrážajú používanie výrobkov za bežných podmienok.

Komisia prijíma odporúčanie b). Komisia vo svojom posúdení zvaží metodické aspekty, ako aj dôsledky takéhoto hodnotenia na zdroje.

Komisia prijíma odporúčanie c) čiastočne. Komisia preskúma uskutočniteľnosť takéhoto vyčíslenia, pričom nemôže zaručiť, že výsledky takéhoto prieskumu uskutočniteľnosti povedú k možnosti splniť toto odporúčanie.

79. Toto je vo veľkej miere mimo pôsobnosti Komisie, keďže dohľad nad trhom je v právomoci členských štátov. Komisia však uľahčila prijatie nového nariadenia (EÚ) 2019/1020 o dohlade nad trhom a súlade výrobkov, ktorého cieľom je zlepšiť túto situáciu, a bude poskytovať podporu pre sieť EÚ pre súlad výrobkov.

Odporúčanie 3 – Uľahčiť spoluprácu medzi orgánmi dohľadu nad trhom

Komisia prijíma odporúčanie a). Prioritou je splniť právne záväzky vyplývajúce z nariadení (EÚ) 2017/1369, 2019/515 a 2019/1020. To zahŕňa prepojenie s databázou EPREL.

Komisia prijíma odporúčanie b). Komisia má k dispozícii personál a materiály na školenie o systéme ICSMS prostredníctvom webinára, ak príslušné orgány takúto odbornú prípravu potrebujú a majú na ňu časový priestor.

Komisia prijíma odporúčanie c). V pracovnom programe Horizont 2020 na roky 2018 – 2020 sa plánovala eventuálna štúdia vplyvu projektov v oblasti energetickej účinnosti financovaných v rámci daného programu, pričom uvedená štúdia by mohla zahŕňať aj takéto posúdenie.

Auditorský tím

V osobitných správach EDA sa predkladajú výsledky jeho auditov, ktoré sa týkajú politik a programov EÚ alebo tém riadenia súvisiacich s konkrétnymi rozpočtovými oblasťami. EDA vyberá a navrhuje tieto auditorské úlohy tak, aby mali maximálny vplyv, pričom sa zohľadňujú riziká pre výkonnosť či zhodu, výška súvisiacich príjmov alebo výdavkov, budúci vývoj a politický a verejný záujem.

Tento audit výkonnosti uskutočnila auditorská komora I – Udržateľné využívanie prírodných zdrojov, ktorej predsedá člen Dvora audítorov Nikolaos Milionis. Audit viedol člen Dvora audítorov Phil Wynn Owen. Podporu mu poskytli atašé kabinetu Olivier Prigent a Ramona Bortnowschi, hlavný manažér Helder Faria Viegas, vedúci úlohy Frédéric Soblet, zástupkyňa vedúceho úlohy Diana Voinea a audítori Arfah Chaudry, Nicholas Edwards, Joanna Kokot a Roberto Resegotti. Zuzana Filipski a Richard Moore poskytli jazykovú podporu.

Zľava doprava: Olivier Prigent, Diana Voinea, Nicholas Edwards, Frédéric Soblet, Ramona Bortnowschi, Arfah Chaudry, Phil Wynn Owen.

Harmonogram

Udalosť	Dátum
Schválenie memoranda o plánovaní auditu/začiatok auditu	12. 12. 2018
Oficiálne zaslanie návrhu správy Komisii (prípadne inému kontrolovanému subjektu)	28. 10. 2019
Schválenie konečnej verzie správy po námietkovom konaní	4. 12. 2019
Prijatie oficiálnych odpovedí Komisie (alebo iného kontrolovaného subjektu) vo všetkých jazykoch	10. 1. 2020

AUTORSKÉ PRÁVA

© Európska únia, 2020.

Politika týkajúca sa opakovaného použitia materiálov Európskeho dvora audítorov (EDA) je stanovená v [rozhodnutí Európskeho dvora audítorov č. 6/2019](#) o politike otvoreného prístupu a opakovanom použití dokumentov.

Pokiaľ sa nestanovuje inak (napr. v osobitnom upozornení o autorských právach), obsah materiálov EDA vo vlastníctve EÚ podlieha [licencii Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). To znamená, že opakované použitie je povolené pod podmienkou, že sa náležite uvedie zdroj a označia prípadné zmeny. Používateľ nesmie skresliť pôvodný význam či myšlienku dokumentov. EDA nenesie zodpovednosť za žiadne dôsledky opakovaného použitia.

V prípade, že konkrétny materiál zobrazuje alebo opisuje identifikovateľné súkromné osoby, napr. na fotografiách zamestnancov EDA, alebo ak obsahuje prácu tretej strany, používateľ je povinný získať dodatočné povolenie. Ak je súhlas udelený, ruší sa ním uvedené všeobecné povolenie a jasne sa vymedzí každé prípadné obmedzenie týkajúce sa použitia.

V prípade použitia či šírenia obsahu materiálov, ktoré EÚ nevlastní, je potrebné žiadať povolenie priamo od držiteľov autorských práv. Politika EDA týkajúca sa opakovaného použitia materiálov sa nevzťahuje na softvér ani dokumenty, ktoré podliehajú právam priemyselného vlastníctva, ako sú patenty, ochranné známky, zapísané dizajny, logá a názvy, a používateľovi sa na ne licencia neposkytuje.

V súbore webových sídiel inštitúcií Európskej únie v rámci domény europa.eu sa uvádzajú odkazy na sídla tretích strán. Keďže sú mimo kontroly EDA, odporúčame Vám, aby ste preskúmali ich politiky ochrany osobných údajov.

Použitie loga Európskeho dvora audítorov

Logo Európskeho dvora audítorov sa nesmie použiť bez predchádzajúceho súhlasu Európskeho dvora audítorov.

PDF	ISBN 978-92-847-4084-0	ISSN 1977-5776	doi:10.2865/00334	QJ-AB-19-024-SK-N
HTML	ISBN 978-92-847-4091-8	ISSN 1977-5776	doi:10.2865/615851	QJ-AB-19-024-SK-Q

V právnych predpisoch o ekodizajne sa stanovujú minimálne požiadavky týkajúce sa energetickej účinnosti a environmentálne požiadavky pre výrobky pre domácnosť a priemyselné výrobky. Energetické štítky EÚ poskytujú spotrebiteľom informácie o energetickej spotrebe a environmentálnych vlastnostiach výrobkov a pomáhajú im robiť kvalifikované rozhodnutia.

Zistili sme, že opatrenia EÚ účinne prispeli k cieľom politiky týkajúcej sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti. Túto účinnosť však znižujú značné oneskorenia v regulačnom procese a nedodržiavanie predpisov zo strany výrobcov a predajcov.

Naše odporúčania pre Komisiu sa týkajú zlepšení regulačného procesu a spôsobu merania vplyvu politiky, ako aj opatrení na uľahčenie výmeny informácií medzi orgánmi dohľadu nad trhom a zlepšenie súladu s politikou. Osobitná správa EDA podľa článku 287 ods. 4 druhého pododseku ZFEÚ

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURSKO

Tel. +352 4398-1

Otázky: eca.europa.eu/sk/Pages/ContactForm.aspx

Webová stránka: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors